

Četvrtak, 15. maj 2008.

Svedoci Vida Gačeša i Vladimir Gojanović

Otvorena sednica

Optuženi su pristupili Sudu

Početak u 9.10 h.

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

SUDIJA ORIE: Pre nego što vas Pretresno veće pozove da nastavite, pre svega toga gospodine sekretare, molim vas da najavite predmet.

sekretar: Dobro jutro, časni Sude. Dobro jutro svima u sudnici. Ovo je *Predmet IT-06-90-T, Tužilac protiv Ante Gotovine i ostalih.*

SUDIJA ORIE: Hvala, gospodine sekretare. Prvo želim da izjavim za zapisnik da je Pretresno veće obavešteno da video snimak ovog postupka nije išao u javnost protekla dva ili tri dana. Ne radi se o nekoj odluci Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju, nego o tehničkom problemu na internetu, i koliko sam shvatio, svi rade ozbiljno na tome da se ponovo uspostavi video prenos ovog suđenja. Prema tome, ovo ne treba da se shvati kao da mi zasedamo iza zatvorenih vrata ili kao da ne želimo da se ovaj postupak prenosi u javnosti. To je prvo. Drugo, znam da suđenje ovde u ovoj sudnici broj II prouzrokuje probleme timovima Odbrane, jer postoje problemi u pristupu elektronskoj bazi podataka. Ništa ne obećavam, ali ću kontaktirati Službu za podršku suđenjima da vidim u kojoj bi meri bilo moguće da se ovaj postupak odvija u sudnicama I ili III. Istovremeno treba imati na umu da se radi o dosta složenoj logistici. Tu se ne radi samo o broju optuženih i broju advokata, nego i o jezicima koji se koriste i tako dalje. Ali, učiniću sve kako bih izašao u susret željama Odbrane. U vezi sa sledećom svedokinjom imamo zahtev za zaštitnim merama. Pretresno veće želi da čuje samu svedokinju pre nego što donese odluku. To je svedokinja P-165.

TUŽILAC MARGETTS: Da, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Da, gospodine Margetts. Idemo prvo na privatnu sednicu, što znači, u ovoj sudnici ...

(privatna sednica)

sekretar: Časni Sude, ponovo smo na otvorenoj sednici.

SUDIJA ORIE: Hvala, gospodine sekretare. Gospodine Margetts, izvolite.

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

TUŽILAC MARGETTS: Hvala, gospodine predsedavajući. Mislim da pošto je Pretresno veće već razmatralo neke stvari u vezi zahteva za zaštitne mere, a svedokinja je već dala svečanu izjavu da će govoriti istinu, celu istinu i ništa osim istine. Vas svedokinjo još uvek obavezuje ta svečana izjava. Gospodine Margetts, izvolite.

TUŽILAC MARGETTS: Hvala, gospodine predsedavajući.

GLAVNO ISPITIVANJE: TUŽILAC MARGETTS

TUŽILAC MARGETTS – PITANJE: Svedokinjo, da li ste vi dali izjavu kancelariji Tužilaštva 4. aprila 2007. godine?

SVEDOKINJA P-165 – ODGOVOR: Časni Sude, da.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Časni Sude?

SUDIJA ORIE: Izvolite, gospodine Mišetiću.

ADVOKAT MIŠETIĆ: U pitanju je tehnička stvar, ali bih zamolio Tužilaštvo da zamoli svedokinju da se predstavi za zapisnik.

SUDIJA ORIE: To obično radimo na početku. Molim vas, nastavite.

TUŽILAC MARGETTS: Hvala, gospodine predsedavajući.

TUŽILAC MARGETTS – PITANJE: Svedokinjo, da li možete da kažete svoje ime radi zapisnika?

SVEDOKINJA P-165 – ODGOVOR: Ja se zovem Gačeša Vida.

TUŽILAC MARGETTS: Gospodine predsedavajući, da li može izjava svedokinje, koja nosi broj 4861 po Pravilu 65ter da se stavi na ekran.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare?

TUŽILAC MARGETTS – PITANJE: Svedokinjo, molim vas pogledajte svoju izjavu na ekranu pred vama. Mi ćemo da prolazimo kroz izjavu stranicu po stranicu i molim vas da pogledate svaku stranicu i da potvrdite da li je to izjava koju ste dali kancelariji Tužilaštva 4. aprila 2007. godine.

TUŽILAC MARGETTS: Molim da pređemo na drugu stranicu. Sad na treću. Pa na sledeću, molim vas. Sledeću.

TUŽILAC MARGETTS – PITANJE: Svedokinjo, pošto ste stigli u Hag, da li ste u međuvremenu imali priliku da ponovo pregledate ovu izjavu?

SVEDOKINJA GAĆEŠA – ODGOVOR: Časni Sude, da.

TUŽILAC MARGETTS – PITANJE: Da li izjava tačno odražava ono što ste rekli 4. aprila 2007. godine?

SVEDOKINJA GAĆEŠA – ODGOVOR: Časni Sude, da.

TUŽILAC MARGETTS – PITANJE: Kada bi vam danas postavili ista pitanja, da li biste dali istu izjavu pred ovim Sudom?

SVEDOKINJA GAĆEŠA – ODGOVOR: Časni Sude, da.

TUŽILAC MARGETTS – PITANJE: I na kraju, da li je izjava istinita i tačna po vašem najboljem znanju?

SVEDOKINJA GAĆEŠA – ODGOVOR: Časni Sude, da.

TUŽILAC MARGETTS: Gospodine predsedavajući, molim da se izjavi dodeli broj i da se uvrsti u spis.

SUDIJA ORIE: Nema prigovora koliko sam shvatio iz pismenih podnesaka. Gospodine sekretare?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P191.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Tužilaštva broj P191 prima se u spis. Molim vas, nastavite.

TUŽILAC MARGETTS: Gospodine predsedavajući, sada ču da pročitam rezime izjave. Hvala vam.

TUŽILAC MARGETTS – PITANJE: Svedokinjo, sada ču radi javnog zapisnika da pročitam rezime vaše izjave. Svedokinja je živela u Gračacu u vreme *Operacije Oluja*. Bila je svedok granatiranja Gračaca koje je počelo 4. avgusta 1995. godine. I granate su pale pored njene kuće. Spoljni zid i krov kuće su bili oštećeni. Napustila je svoju kuću da bi se sklonila u podrumu kuće svojih komšija. I na tom putu do komšijine kuće videla je da su zgrade blizu njene kuće u plamenu. Nakon što se sklonila na oko jedan sat, napustila je kuću svog komšije automobilom, da pokupi članove svoje porodice iz jedne kuće koja je bila udaljena tri kilometra. Dok je pokušavala da u automobil uvede članove svoje porodice, granate su padale po putu i bili su primorani da se vrate u kuću. Bez obzira na granatiranje svedokinja P-156 uspela je da prikupi članovi svoje porodice i negde oko 9.30 ili 10.00 časova ujutro pobegli su u kuću svojih roditelja u jednom obližnjem selu. Te večeri, negde oko 18.00 časova, došla je žena iz sela u kuću njenih roditelja i rekla im da ljudi napuštaju Gračac i okolna sela i da i oni takođe treba da odu. Svedokinja P-156 je sa svojom porodicom otišla prema Srbu, a zatim su nastavili do Banja Luke i nakon toga u Srbiju. Ovim se završava rezime izjave svedokinje.

TUŽILAC MARGETTS: Gospodine predsedavajući, molim da se karta grada Gračaca, a to je po Pravilu 65ter dokument koji nosi broj 4896 stavi na ekran.

TUŽILAC MARGETTS – PITANJE: Svedokinjo, molim vas da pogledate na ekranu koji se nalazi pred vama jednu kartu. Od kako ste došli u Hag, da li su vas predstavnici Tužilaštva zamolili da pokažete na karti razna mesta koja spominjete u svojoj izjavi?

SVEDOKINJA GAĆEŠA – ODGOVOR: Časni Sude, da.

TUŽILAC MARGETTS – PITANJE: Svedokinjo, da li je to karta na kojoj ste obeležili neke lokacije?

SVEDOKINJA GAĆEŠA – ODGOVOR: Časni Sude, da.

TUŽILAC MARGETTS – PITANJE: Sada ćemo da prođemo kroz te lokacije koje ste obeležili. Da li je slovom "A" obeležena vaša kuća u Gračacu?

SVEDOKINJA GAĆEŠA – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC MARGETTS – PITANJE: Da li je ono što ste obeležili slovom "B" kuća vašeg komšije gde ste pobegli 4. avgusta 1995. godine ujutro?

SVEDOKINJA GAĆEŠA – ODGOVOR: Časni Sude, da.

TUŽILAC MARGETTS – PITANJE: I da li ste slovom "C" obeležili mesto gde se nalazi veterinarska stanica u Gračacu, koju spominjete u vašoj izjavi?

SVEDOKINJA GAĆEŠA – ODGOVOR: Časni Sude, da.

TUŽILAC MARGETTS – PITANJE: Da li je lokacija koju ste obeležili slovom "D" taj magacin koji spominjete u svojoj izjavi?

SVEDOKINJA GAĆEŠA – ODGOVOR: Časni Sude, da.

TUŽILAC MARGETTS – PITANJE: I na kraju, da li je lokacija obeležena slovom "E" kuća svekrve vaše crkve kao što spominjete u vašoj izjavi?

SVEDOKINJA GAĆEŠA – ODGOVOR: Časni Sude, da.

TUŽILAC MARGETTS: Časni Sude, da li ova karta može da dobije broj i da bude uvrštena u spis?

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P191.

SUDIJA ORIE: Prepostavljam da nema prigovora.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Nema prigovora, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Onda se dokazni predmet Tužilaštva broj P191 prima u spis.

sekretar: Časni Sude, izvinjavam se što prekidam. Korekcija Sekretarijata – to će biti dokazni predmet Tužilaštva P192.

SUDIJA ORIE: Onda se dokazni predmet Tužilaštva P192 prima u spis.

TUŽILAC MARGETTS: Gospodine predsedavajući, želim da svedokinji pokažem još jednu kartu. To je dokument po Pravilu 65ter koji nosi broj 4865 i molim da se pokaže na ekranu. Gospodine predsedavajući, molim sudskog poslužitelja da pomogne svedokinji da obeleži jedno mesto na toj karti.

TUŽILAC MARGETTS – PITANJE: Svedokinjo, da li možete, uz pomoć sudskog poslužitelja, da zaokružite selo gde ste pobegli u kuću vaših roditelja?

SVEDOKINJA GAĆEŠA – ODGOVOR: (svedokinja obeležava)

TUŽILAC MARGETTS – PITANJE: Hvala vam, svedokinjo.

TUŽILAC MARGETTS: Gospodine predsedavajući, molim da se karta sačuva, da joj se da dokazni broj i da se uvrsti u spis.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare?

sekretar: To će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P193.

SUDIJA ORIE: Da li mogu da prepostavim da nema prigovora?

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Nema prigovora, časni Sude.

SUDIJA ORIE: To važi za sve tri Odbrane. Dokazni predmet Tužilaštva broj P193 usvaja se u spis. Molim vas, nastavite.

TUŽILAC MARGETTS: Gospodine predsedavajući, ovim je zaključeno moje ispitivanje.

SUDIJA ORIE: Hvala, gospodine Margetts. Svedokinjo, pre nego što dam reč Odbrani da vas unakrsno ispituje, ima nekoliko stvari u vašoj izjavi koje meni nisu potpuno jasne, pa bih želeo da mi ih razjasnite. U 5. paragrafu vaše izjave tu se na engleskom kaže: "Bilo je 5.05 časova ujutro." Nije mi sasvim jasno šta je to, da li je to pet sati i pet minuta ili je to pola pet? I kažete u svojoj izjavi da ste se tada probudili jer je granata pala vrlo blizu vaše kuće. Da li se sećate koliko je bilo sati?

SVEDOKINJA GAĆEŠA: Časni Sude, to je 5.05 sati ujutru. Tad me je probudila granata koja je pala iznad kuće, tačno iznad moje glave, *Lastavice* kuće, i tu mi je bio krevet ... glava i od te silne detonacije, ovaj, ja sam skočila i pogledala u sat i bilo je tačno pet sati i pet minuta ujutru.

SUDIJA ORIE: Da. Nisam imao pri ruci verziju na BHS-u, jer kad sad to gledam, ipak su stvari sasvim jasne. Zatim u 4. paragrafu kažete sledeće: "Moj sin je redovno odvozio automobil u selo da bi ga zaštitio." Nije mi sasvim jasno kako bi to automobil bio zaštićen ukoliko se odveze u selo a ne ako se ostavi kod kuće. Da li možete da objasnite šta ste tačno pod tim mislili?

SVEDOKINJA GAĆEŠA: Časni Sude, auto smo mi odvozili na selo kad mi suprug nije bio kući, kad je bio odsutan, zato što smo se plašili da će od granatiranja biti oštećen, pa nismo u mogućnosti da ga opravimo, jer smo imali malu bebu. Pa radi sigurnosti te ... beba je trebala da ide kod lekara i da je, ovaj, odvezemo. Ako do granatiranja dođe, ošteti nam se kola i mi ne možemo onda ... radi bebe smo imali ta kola ... da su nam na sigurnom ... sklanjali smo ih dokle nisu stizale granate.

SUDIJA ORIE: Da. A kad govorite o granatiranju u to vreme, da li je to bio jedan duži period pre *Operacije Oluja*? Jer ovde kažete da se to redovno dešavalо. Da li tu mislite na granatiranje do kog je dolazilo s vremena na vreme?

SVEDOKINJA GAĆEŠA: Časni Sude, ja to mislim na period od 1993. godine do ljeta, do *Oluje*, jer smo mi bili povremeno bombardovani. I onda smo se plašili, ovaj, zbog djeteta smo najviše sklanjali kola kad muž nije kući. A kad je muž kući, tad su naša kola bila u našem dvorištu.

SUDIJA ORIE: Da, dobro. A tokom tog dvogodišnjeg perioda koji ste spomenuli, granatiranje nije bilo skoncentrisano na selo nego gde? Na prilaze selu?

SVEDOKINJA GAĆEŠA: Pa selo Vučipolje, selo mojih roditelja i gdje sam se ja, ovaj, gdje sam odrasla, ono je bilo istočno od Gračaca prema Kninu, osam kilometara daleko i tu nisu granate padale.

SUDIJA ORIE: Hvala vam na odgovorima. Gospodine Mikuličiću, vidim da ste vi ustali, prepostavljam da ćete vi prvi da unakrsno ispitujete?

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Da, ja ću biti prvi, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Da. Gospođo Gaćeša, prvo će da vas ispituje gospodin Mikuličić. On brani gospodina Markača.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Da li mogu da počnem, časni Sude?

SUDIJA ORIE: Da, molim vas.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: ADVOKAT MIKULIČIĆ

**Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje**

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Dobro jutro, gospođo Gaćeša.
SVEDOKINJA GAĆEŠA – ODGOVOR: Dobro jutro.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Moje ime je Goran Mikuličić. Ja sam branitelj gospodina Markača u ovom postupku i ja će vam postaviti nekoliko pitanja, pa vas ljubazno molim da na njih odgovorite po vašem najboljem sjećanju. Recite nam, gospođo Gaćeša, što ste vi po zanimanju?

SVEDOKINJA GAĆEŠA – ODGOVOR: Ja sam završila osnovnu školu i dvije godine srednje tekstilne škole u Gračacu. Znači, ja sam šnajder. Radila sam te poslove.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Bili ste zaposleni u tvornici *Kamensko* u Gračacu?

SVEDOKINJA GAĆEŠA – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Ispravite me ako grijesim ali pretpostavljam da, s obzirom na vaše zanimanje i zvanje, niste imali nekakovih obrazovnih podataka o vojnim pitanjima?

SVEDOKINJA GAĆEŠA – ODGOVOR: Ne, ja nikada se nisam bavila nikakvim, ovaj, vojnim pitanjima.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Gospođo Gaćeša, ja bih volio s vama porazgovarati o dijelu vaše izjave koja se odnosi na period od 1993. godine pa do početka Operacije *Oluja*, znači do početka osmog mjeseca 1995. godine. U vašoj izjavi rekli ste da se je u 1993. godini fronta nalazila na oko 50 kilometara od Gračaca. Da li je to točno?

SVEDOKINJA GAĆEŠA – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Možete li reći Sudskom vijeću, gospođo Gaćeša, gdje se fronta nalazila? Gdje je bilo tih 50 kilometara od Gračaca?

SVEDOKINJA GAĆEŠA – ODGOVOR: Da vam kažem, prema Gospiću do Metka, doklen sam ja znala. Ja tamo nisam nikad bila za vreme rata. Ja sam znala do Metka. Mi smo tako putovali za Gospic i to je bila ... ovaj, smatrala sam, granica fronta. A ja nisam tamo nikad bila za vrijeme rata ... tokom rata u Hrvatskoj.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Razumijem. U vašoj izjavi od 4. četvrtog 2007. godine, to je P191, u točki 2, rekli ste da je Gračac povremeno granatiran do 1993. godine pa nadalje. Da li je to točno?

SVEDOKINJA GAĆEŠA – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Rekli ste da prilikom tog granatiranja, koliko je vama poznato, nitko nije poginuo. Točno?

SVEDOKINJA GAĆEŠA – ODGOVOR: To je tačno. Niko nije, ovaj, poginuo ali je bilo materijalne štete. Pogođeni su stambeni objekti. Ali niko, koliko je meni poznato, nije bio ... poginuo.

ADVOKAT MIKULIĆ – PITANJE: Isto tako vi ste u točki 3 vaše izjave rekli da je to granatiranje bilo otprilike u sljedećem opsegu: da bi dnevno palo oko devet do jedanaest granata...

SVEDOKINJA GAĆEŠA – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT MIKULIĆ – PITANJE: ... jednom tjedno u zimi, a otprilike tri puta tjedno u ljeti. Da li je to točno?

SVEDOKINJA GAĆEŠA – ODGOVOR: Da. Optrilike, ovaj, ljeti je bilo češće granatiranje a ovaj, zimi je bilo rijeđe. To je točno.

ADVOKAT MIKULIĆ – PITANJE: Gospođo Gaćeša, ja sam se malo pokušao baviti matematikom i izračunati koliko je to okvirno, konzervativno gledajući, granata palo u tom periodu. Dakle, ako uzmem u obzir, što je, naravno, povoljnije, da je tokom zime, koja traje, recimo, šest mjeseci, bilo po deset granata u tjednu, to je onda ukupno 240 granata. Ako uzmem da je tokom ljetnih četiri mjeseca palo po deset granata tri puta tjedno, to bi onda ukupno bilo oko 480 granata. Time da dva mjeseca nismo računali, obzirom na, kažem, konzervativni pristup. Dakle, ukupno bi to bilo u godinu dana 720 granata a u dvije godine 1.440 granata na Gračac. I vi kažete, gospođo Gaćeša, da od 1.440 granata, konzervativno gledajući, nitko nije poginuo a da su neke kuće u Gračacu oštećene. Možete li komentirati ovu matematiku? Da li to vama izgleda vjerojatno?

SVEDOKINJA GAĆEŠA – ODGOVOR: Ja, ovaj, nisam bavila se matematikom i nisam, ovaj ...

SUDIJA ORIE: Gospodine Margetts?

TUŽILAC MARGETTS: Časni Sude, svedokinja je dala svoj iskaz o tome. Nije sada u redu da se ona na ovaj način testira kad ovde sedi na mestu za svedoke. Zastupnik može da postavi pitanja ili može da iznese svoju tvrdnju na koju ona može da odgovori, ali tražiti od nje da izvede takvu računicu zaista nije u redu.

SUDIJA ORIE: Pa, da li je nepravedno ili ne, to je ... Naravno, prvo što će Pretresno veće morati da učini jeste da proveri da li je vaša aritmetika tačna. Ali hajde da sada ne pravimo ovde takmičenje ko najbolje može da proveri ispravnost vaše aritmetike. Osim toga, imaćete za pola godine ... dajte da vidim šta sam ja pronašao u vezi vaše aritmetike. Pola godine nije 24 nedelje, nego 26 nedelja, za početak. Da. Tako da to ne čini 240 granata, nego 260 granata. Devet do jedanaest, ono što vi zovete konzervativnom procenom, zavisi od toga da li na vas te granate ispaljuju ili da li vi ispaljujete granate. Mislim, sve ove vrste ... Ali, recimo, da je otprilike to taj broj granata koje su ispaljene prema vašoj aritmetici i nastavićemo na toj osnovi. A zatim, uzgred budi rečeno, imam velikih problema da vas pratim, jer ako za pola godine padne 260 granata, da, onda u drugoj polovini godine, kada je to tri puta intenzivnije, da, kao prvo, mene to dovodi barem do 780 granata, a 780 i 260 granata sabrano, po meni, još uvek je 1040 a ne 1440 granata. Dakle, ako zaista želite bilo s kim u ovoj sudnici da se takmičite u aritmetici, onda možete sada da komentarišete moju brojku 1040 umesto vaših 1440 granata. Imate li bilo kakav komentar na to?

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Vaša matematika je daleko manje konzervativna od moje. Vi ste uzeli u obzir da godina ima 12 mjeseci, ja sam to smanjio na deset mjeseci. Vi ste uzeli u obzir da je u šest mjeseci više tjedana nego što sam uzeo ja. Moja namjera nije bila izračunati točan broj granata, nego ...

SUDIJA ORIE: Gospodine ... gospodine Mikuličiću, hajde da se sada ne svadamo koliko ima nedelja u šest meseci. To je 26 nedelja a ne 24, zar ne?

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Slažem se.

SUDIJA ORIE: Hajde da skratimo oko tih stvari. Ako hoćete da vam godina traje deset meseci, u redu, što se mene tiče. Neka bude šest, četiri, osam. Za mene i dalje godina ima 12 meseci.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Slažem se, časni Sude. Moja jedina namjera je bila pokazati svjedoku da je, zapravo, jedan ogroman broj granata, prema njenom svjedočenju, pao na Gračac a da je posljedica toga – nitko nije ubijen i da su neke kuće pogodene. I moja pozicija je, a ja će sada to reći svjedoku ...

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Gospodo Gaćeša, ja tvrdim da ste vi u vašem iskazu kojeg ste dali 4. četvrtog 2007. godine Tužilaštvu, daleko pretjerali u odnosu na broj granata za koje tvrdite da su pale na Gračac. Možete li to komentirati?

SVEDOKINJA GAĆEŠA – ODGOVOR: Gračac ... granate nisu sve padale po naseljenome mjestu. Granate su padale i po polju i prebacivale, ovaj, gdje nije bilo naseljenog mjesta.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Razumijem. Gospodo Gaćeša, da li vam je poznato gdje se je u Gračacu nalazila ulica Cara Dušana?

SVEDOKINJA GAĆEŠA – ODGOVOR: Ja ne znam koja je ulica bila Cara Dušana. Možda je to za vreme Krajine bilo ... to ime, ali da mi neko ... prije rata kažete, ja bih onda znala ili da mi pokažete, ovaj, neki snimak, ja bih onda našla ulicu tu.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Dobro.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Ja bih molio sudskog poslužitelja da nam pokaže kartu koja je u ovom postupku uvedena kao dokaz ... Samo sekundu, dozvolite mi. Evo, sekundu. To je broj P88. Molio bih da se uveća donji dio karte gdje su oznake upisane.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Gospodo Gaćeša, da li na ekranu vidite ovu kartu?

SVEDOKINJA GAĆEŠA – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT MIKULIĆIĆ – PITANJE: To je karta koja je u ovom postupku već upotrijebljena uz jednog drugog svjedoka koji je slovom "A" označio svoju kuću i rekao da se ta kuća nalazi u ulici Cara Dušana broj 133. Da li se sada možete snaći u lokaciji?

SVEDOKINJA GAĆEŠA – ODGOVOR: Da. To je fudbalsko igralište. Da li je njegova kuća bila na glavnem ovom ... u glavnoj ulici ili je bila u ovog sporednoj ulici. Ali to je meni poznato.

ADVOKAT MIKULIĆIĆ – PITANJE: Dobro. Prema vašem shvaćanju, gospođo Gaćeša, koliko je ta kuća koja je na ovoj karti označena slovom "A" bila udaljena od vaše kuće, koju ste označili takođe slovom "A" na onoj karti koju smo maloprije vidjeli?

SVEDOKINJA GAĆEŠA – ODGOVOR: Pa, ta kuća ... ne znam, tu je prostor, fudbalsko igralište, ulica i ta kuća, kako mi se čini, prva je tu u ulici ili je to ... sad ne mogu da se ... da li je prva, da li je ... jer je umanjeno. Pa, tu ima ... ne mogu tačno da vam kažem, možda 500, 600 metara, tako.

ADVOKAT MIKULIĆIĆ – PITANJE: Dobro. Zahvalujem. Kada smo govorili o svjedoku, ja će vam reći da je riječ o stanovniku Gračaca, novinaru *Televizije Srpske Krajine*, koji se zove Mile Sovilj. Da li njega poznajete ili ste ga poznavali?

SVEDOKINJA GAĆEŠA – ODGOVOR: Poznavala sam ga, da.

ADVOKAT MIKULIĆIĆ – PITANJE: Da li se sada možete orijentirati koliko je njegova kuća daleko od vaše, ukoliko ste znali gdje je stanovaо? To sam trebao prvo pitati.

SVEDOKINJA GAĆEŠA – ODGOVOR: Pa, ne znam, ovaj, koliko je, jer ne mogu se sjetiti koliko je, ovaj... to je isto tako 500, 600 metara.

ADVOKAT MIKULIĆIĆ – PITANJE: Hvala gospođo na odgovoru. Ja će vam predočiti što je gospodin Sovilj, koga poznajete, koji je stanovnik Gračaca kao i vi, rekao u svojem iskazu ovdje pred ovim Sudskim vijećem. On je davao iskaz 24. četvrtog. Na stranici 2.213, red 19, gospodin Sovilj je rekao da je Gračac prije *Oluje* granatiran 1993. godine za vreme vojnih operacija *Medak* i *Maslenica* a ne konstantno kroz dvije godine do 1995. godine. Da li se slažete sa takovim iskazom svjedoka Sovilja?

SVEDOKINJA GAĆEŠA – ODGOVOR: Ja ne znam ...

TUŽILAC MARGETTS: Časni Sude, pratim to na stranica 2.213 transkripta i molio bih da čujem i koji je red gde je svedok Sovilj rekao to što se citira?

ADVOKAT MIKULIĆIĆ: Oprostite.

prevodioci: Primedba prevodioca ...

ADVOKAT MIKULIĆIĆ: To je 19. red, stranica broj 2.213. Mogu da citiram to što je gospodin Sovilj rekao.

TUŽILAC MARGETTS: Ovo što se ovde pojavljuje u redovima 15 i 16 nije u transkriptu. Mislim da moramo tačno da citiramo šta je svedok rekao.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Rado ću to učiniti. Citiraću gospodina Sovilja. Dakle, gospodin Sovilj je rekao: "Želim još da dodam da je Gračac već bio granatiran 1993. godine tokom operacije *Medački džep* i operacije *Maslenica*. Tako da smo već imali i nekog iskustva u vezi sa granatiranjem."

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Moje pitanje je, gospođo Gaćeša, kako komentirate da vaš poznanik, gospodin Sovilj, koji je ovdje svjedočio, ne govori o granatiranju tokom dvije godine, nego kaže da je u 1993. godini Gračac bio granatiran i da su, dakle, prije *Oluje*, imali određeno iskustvo građani Gračaca u granatiranju?

SVEDOKINJA GAĆEŠA – ODGOVOR: Ja ne znam što je ...

TUŽILAC MARGETTS: Časni Sude?

SUDIJA ORIE: Izvolite, gospodine Margetts.

TUŽILAC MARGETTS: Tvrđnja koju je sada učeni zastupnik izneo ovoj svedokinji, pre svega, ne nalazi se u transkriptu. To je prva stvar. Druga stvar, nije na njoj da objašnjava što su značila pitanja koja su postavljena svedoku i kakva je priroda odgovora.

SUDIJA ORIE: Gospodine Mikuličiću, ovo što sada radite, zbujuje svedokinju. Vi kažete sledeće: "Gospodin Sovilj nije govorio o tome, ali on kaže ovo i ovo", što onda sugeriše da ono što je rekao zamenjuje ono što ste vi rekli, a on to nije rekao. To nije fer način da se to stavlja pred svedokinju, jer u tome postoji puno sugestivnosti koju svedokinja možda nije u stanju da razabere. Prema tome, vi pitajte što god želite ovu svedokinju u okviru ovog dvogodišnjeg perioda. Osim toga, svedočenje gospodina Sovilja u tom pogledu nije nedvosmisленo jer on nije rekao – mi nismo bili granatirani osim razdoblja koje sam spomenuo. On jednostavno ne govori ništa o tome, tako da mi ne znamo kakav je njegov stav o tome. Prema tome, nije pravično prema svedokinji da se njoj kaže kao da je to potpuno isto pitanje koje se stavlja pred ovu svedokinju. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Usvojiću vaše preporuke, časni Sude.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Da nastavimo sa granatiranjem, gospođo Gaćeša. Dakle, rekli ste da je točno u pet sati i pet minuta pala prva granata koju ste vi čuli, u blizini vaše kuće?

SVEDOKINJA GAĆEŠA – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: I nakon toga ste govorili o tome kako su granate dalje padale?

SVEDOKINJA GAĆEŠA – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT MIKULIĆIĆ – PITANJE: Gospođo Gaćeša, u paragrafu vaše izjave naveli ste da je palo oko stotinu granata. Da li je to točno? Tog dana. To je paragraf 10 vaše izjave.

SVEDOKINJA GAĆEŠA – ODGOVOR: To je tačno da sam izjavila. Tokom jutra palo je stotinu granata, oko stotinu granata. Ja njih nisam brojala, ali oko stotinu oficijelno.

ADVOKAT MIKULIĆIĆ – PITANJE: Možete li nam reći u kojem periodu je palo ovih stotinu granata? Pri tom vam skrećem pažnju na vašu izjavu da ste rekli da ste oko 9.30 do 10.00 napustili Gračac prema Vučipolju?

SVEDOKINJA GAĆEŠA – ODGOVOR: Da, ja sam ujutru kad me je prva granata probudila, ja sam odmah sumnjala, ovaj, jer nikad do tad nije granatirano ujutro tako rano. I od tog straha ja nisam smjela izići iz kuće. I u tom periodu do tih prošlih dve godine, granate su padale pretežno danju. Jedno dva puta navečer. Međutim, to jutro su granate padale, ne jedna po jedna, nego više odjednom granata, i tu sam se uplašila i nisam smjela da napustim kuću. U 5.15 sati čuli su se avioni i sad ...

ADVOKAT MIKULIĆIĆ – PITANJE: Doći ćemo do aviona, gospođo Gaćeša ...

SVEDOKINJA GAĆEŠA – ODGOVOR: Da, da.

ADVOKAT MIKULIĆIĆ – PITANJE: Ne bih vas želio prekidati ...

SVEDOKINJA GAĆEŠA – ODGOVOR: ... ali ...

ADVOKAT MIKULIĆIĆ – PITANJE: ... ali da se vratimo ...

SVEDOKINJA GAĆEŠA – ODGOVOR: Da, da.

ADVOKAT MIKULIĆIĆ – PITANJE: ... na ovo granatiranje.

SVEDOKINJA GAĆEŠA – ODGOVOR: Ali znači, od to, od pola deset dok sam ja bila u Gračcu, palo je oko stotinjak granata ... onako, padaju, pa prekid, pa opet padaju i tako, u tom periodu.

ADVOKAT MIKULIĆIĆ – PITANJE: I to je, dakle, bio period kada ste otišli po vašu unuku?

SVEDOKINJA GAĆEŠA – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT MIKULIĆIĆ – PITANJE: Gospođo Gaćeša, ja ću vam predočiti što je gospodin Sovilj pred ovim Vijećem rekao u odnosu na broj granata.

ADVOKAT MIKULIĆIĆ: Radi točnijeg citiranja, ukazujem na stranicu 2.215, red 3. I dozvolite da citiram što je rekao. On je kazao: "Pa, to je sve bilo pre dosta vremena. Ali granate su povremeno padale. Ne mogu da kažem u kojim intervalima. Možda na sat vremena, možda pola sata. Zavisi od toga o kom periodu govorimo." Nakon toga gospodin Sovilj je, što se tiče granatiranja rekao na stranici 2.241, red broj 8 u odnosu na granatiranje, citiram: "Da, to se dešavalо u izvesnim intervalima. Mislim da ih je palо ukupno 15 ili se bar ja tako sećam. Ali, zaista, nisam tada bio u stanju da to brojim. Više smo se brinuli za svoju ličnu bezbednost."

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Dakle, gospodin Sovilj kaže da je do vremena kada je napustio grad, prema njegovom sećanju, palo oko 15 granata povremeno. Kako to komentirate?

SVEDOKINJA GAĆEŠA – ODGOVOR: Ja ne znam, ovaj, šta je gospodin Sovilj izjavio i to ne mogu da komentiram ... njegovu izjavu.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Hvala vam na odgovoru.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Časni Sude, možda je ovo odgovarajuće vreme za pauzu?

SUDIJA ORIE: U redu. Ali prvo molim da svedokinju isprate iz sudnice.

(svedokinja napušta sudnicu)

SUDIJA ORIE: Gospodine Mikuličiću, vaš citat gospodina Sovilja nije bio kompletan kada je on govorio o 15 granata na svakih pola sata. Tu je potrebno biti veoma precizan. Želim samo ukratko nešto da kažem o vašoj matematici. Ako govorite da su neki ljudi ubijeni i svedokinji kažete – vi precenjujete broj granata koje su pale, onda bez obzira na to da li dođete do 1.440 za dve godine ili do 1.040 za jednu godinu i šta je konzervativno i šta nije konzervativno, vi ste ipak ispustili jedan od najvažnijih elemenata, a to je da je svedokinja u izjavi rekla da bi obično pala jedna granata, onda bi oni potražili sklonište, i onda bi nakon toga pale druge granate. Tako da ako govorite o 1.440 granata u dve godine i ako onda svedokinji iznesete tvrdnju da bi uz toliki broj granata trebalo da bude više poginulih ljudi, onda bi isto tako trebalo da budete pravični prema svedokinji i reći – delim 1.440 sa 10, to je 144 mesečno tokom dve godine. Prva granata padne pre nego što ljudi odu u sklonište. Ja sada ovo komentarišem jer je Pretresnom veću od pomoći da čuje šta su svedoci čuli i videli. I ponekad, naravno, sa nekim njihovim zaključcima. A uzgred budi rečeno, način na koji vi, ako mogu tako da kažem, zavodite svedokinju da iznosi zaključke koji su sa logičkog i matematičkog stanovišta problematični, kao što ste to radili jutros, nije ni od kakve pomoći Pretresnom veću. Nastavićemo sa radom u 11.00 časova.

(pauza)

SUDIJA ORIE: Gospodine Mikuličiću, možete da nastavite.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Hvala, časni Sude.

(Pretresno veče i pravni referent se savetuju)

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

ADVOKAT MIKULIĆIĆ – PITANJE: Gospođo Gaćeša, nastavićemo sa ispitivanjem.

ADVOKAT MIKULIĆIĆ: Ja bih molio sudskog poslužitelja da prikaže na ekranu dokaz Tužilaštva broj P193.

ADVOKAT MIKULIĆIĆ – PITANJE: Gospođo Gaćeša, vidite kartu na ekranu ispred vas?

SVEDOKINJA GAĆEŠA – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT MIKULIĆIĆ – PITANJE: Ja bih vas molio da nam kažete od vaše kuće do kuće unuke, po koju ste to jutro otišli, koliko otprilike ima kilometara?

SVEDOKINJA GAĆEŠA – ODGOVOR: Tri kilometra. Oko tri kilometra.

ADVOKAT MIKULIĆIĆ – PITANJE: I nakon toga vi ste krenuli ka Vučipolju, zar ne?

SVEDOKINJA GAĆEŠA – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT MIKULIĆIĆ – PITANJE: Možete li nam pokazati na ovoj karti kojom cestom ste išli prema Vučipolju?

ADVOKAT MIKULIĆIĆ: Ja bih molio sudskog poslužitelja za asistenciju.

SVEDOKINJA GAĆEŠA: Ako može da mi se uveća.

SVEDOKINJA GAĆEŠA – ODGOVOR: Kuća od crkve moje je bila, znači, ovaj ...

ADVOKAT MIKULIĆIĆ – PITANJE: Taknite olovkom na ekran.

SVEDOKINJA GAĆEŠA – ODGOVOR: Pa, da. To je bilo između Gračaca prema Gospiću, tu između ... prije željezničke stanice. Ne vidim nešto objekte ali tu u tome je pravcu bila. Uglavnom, tu.

ADVOKAT MIKULIĆIĆ: Da li možemo zamoliti poslužitelja da se plavom bojom označi na ovoj karti mjesto gdje je kuća u koju je svjedok išla po svoju unuku.

TUŽILAC MARGETTS: Gospodine predsedavajući, pitam se koliko je ovo korisno. Imali smo kartu sa višom rezolucijom, dokazni predmet Tužilaštva broj P192 koja je jasnija i možda će ona više pomoći mom učenom prijatelju.

ADVOKAT MIKULIĆIĆ: Ali mislim da se na toj karti ne vidi selo Vučipolje. Ako se vidi, naravno da bih više voleo.

SUDIJA ORIE: Slažem se sa vama, gospodine Mikulićiću, da se taj zaseok ili to selo ne vidi na toj karti. Prepostavljam da se vi s tim slažete?

TUŽILAC MARGETTS: Da, gospodine predsedavajući. U stvari, ja sam shvatio da se radi o kući u Gračacu. A videćemo da li je rezolucija dovoljno dobra da se kuća označi.

SUDIJA ORIE: Pa, mislim da svedokinja može da proceni otprilike gde je bila kuća.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Gospođo Gaćeša, možete li se snaći na ovoj karti i otprilike označiti mjesto gdje se nalazi kuća u kojoj je stanovaла vaša unuka i onda označite nam put kojim ste išli do Vučipolja?

SVEDOKINJA GAĆEŠA – ODGOVOR: Ali ovdje nema puta kojim smo se mi kretali. Mi smo se kretali ... mi nismo išli na raskrsnicu ovu prema Kninu, nego smo išli obilaznicom, ali ovdje nema te obilaznice ... na ovoj karti.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Možda bismo onda mogli, časni Sude, barem za ovaj prvi dio puta, da nam svjedok pokaže na karti koju je sugerirao moј kolega, da nam označi bojom koju je rutu svjedok uzeo ... u pravcu Vučipolja. Možda bi nam to moglo pomoći.

SUDIJA ORIE: Molim da se da odgovarajuća ...

ADVOKAT MIKULIČIĆ: To je dokaz Tužilaštva broj P192.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Vidite mapu na ekranu ispred vas, gospođo Gaćeša?

SVEDOKINJA GAĆEŠA – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Dakle, vi ste slovom "E" označili kuću u koju ste išli po unuku, zar ne?

SVEDOKINJA GAĆEŠA – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Ja vas sad molim da uz pomoć sudske poslužitelje označite put kojim ste krenuli u pravcu Vučipolja, koje se, nažalost, na ovoj mapi ne može vidjeti?

SVEDOKINJA GAĆEŠA – ODGOVOR: Da. Ovo je put, ovo je obilaznica. Mi smo se kretali ... sad, ne znam da li mogu sa ovom olovkom da vam ... sa ovim putem smo se kretali. I tu je put bio obilaznica, pošto nismo ...

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Molim poslužitelja da pomogne svjedoku ...

SUDIJA ORIE: Da, molim da se obeleži bilo markerom ili da se upotrebi pokazivač tako da možemo ...

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Da, mislim da je najbolji način da se upotrebi marker.

SVEDOKINJA GAĆEŠA: Mi smo se ... kretali smo se ovdje ovim putem, obilaznicom, to je nenaseljeni dio ... nenaseljeni, pored Đekić Glavice, pa smo izišli tu na magistralu i onda smo išli tu, do ovog puta i nismo išli na raskrsnicu ... nismo išli na raskrsnicu, pošto

su tu padale granate. Mi smo obišli ovdje putem, ovim kroz Gošiće, Dojiće, izišli ponovo na put prema Kninu i otišli smo do sela Vučipolja dalje, prema Kninu.

ADVOKAT MIKULIĆIĆ – PITANJE: Hoćete li plavom bojom označiti taj daljnji dio vašeg puta po magistrali?

SVEDOKINJA GAĆEŠA – ODGOVOR: Da, mi smo išli dalje magistralom prema ... prema Vučipolju.

ADVOKAT MIKULIĆIĆ – PITANJE: Zahvalujem. Moje pitanje je, gospođo Gaćeša, da li ste ovim obilaznim putem, koji ste sada označili na karti, da li ste imali priliku vidjeti pokrete Vojske Republike Srpske Krajine?

SVEDOKINJA GAĆEŠA – ODGOVOR: Dok smo mi išli tim putem, tu nije bilo, nego po neko civilno auto, pošto su ljudi, ovaj, isto tako nejači i ovaj, starije ljude, ovaj, izvozili prema selima okolnim, da bi, ovaj... jer je to bilo često, ovaj, za vreme bombardovanja, to je bilo često da su nejači, ako je učestalo da nejači se izvuče, ovaj, da ne bi bilo, ovaj ...

ADVOKAT MIKULIĆIĆ – PITANJE: Ali pokrete vojske niste vidjeli?

SVEDOKINJA GAĆEŠA – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT MIKULIĆIĆ – PITANJE: To je bilo moje pitanje.

SVEDOKINJA GAĆEŠA – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT MIKULIĆIĆ – PITANJE: Hvala vam na odgovoru.

ADVOKAT MIKULIĆIĆ: Ja bih molio da se ovaj obilježeni plavom bojom put uvede kao dokaz.

SUDIJA ORIE: Da. Radi zapisnika: put koji je svedokinja obeležila na karti ide od zapada ka istoku. Da li ima prigovora?

TUŽILAC MARGETTS: Nema prigovora.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare?

sekretar: To će biti dokazni predmet Odbrane broj D185, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D185 prima se u spis. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT MIKULIĆIĆ: Zahvalujem, časni Sude.

ADVOKAT MIKULIĆIĆ – PITANJE: Gospođo Gaćeša, spomenuli ste da ste putem čuli zvuk aviona. Možete li to pobliže opisati?

SVEDOKINJA GAĆEŠA – ODGOVOR: Ja nisam spomenula prilikom putovanja zvuk aviona ...

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Ispričavam se. Recite.

SVEDOKINJA GAĆEŠA – ODGOVOR: Ja sam čula zvuk aviona ujutru u 5.00 sati, oko 5.15 sati, poslje prvog tog granatiranja. Čula sam dok sam bila u kući, u sobi u kojoj sam spavala, čula sam zvuk aviona.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Razumijem. Da li ste vidjeli ili kasnije saznali da je tom prilikom bio granatiran Ćelavac?

SVEDOKINJA GAĆEŠA – ODGOVOR: Ja sam čula zvuk aviona i onda poslje zvuka aviona čula se daleko negdje granata, bomba, nešto je jako opalilo. To je bilo ... znala sam ... vidim da nije nad Gračacom, jer bi bila jača detonacija i onda ... ja to nisam vidjela i onda sam ja čula u daljini da je pala granata. Tad sam ja htjela da upalim tranzistor, pošto mi nismo imali struju, da vidim da li se nešto javlja na tranzistoru i nije bilo ničega, nije bilo nikakvih ... nisu se mogle uhvatiti stanicе. Nisam ni znala šta je pogodjeno, uglavnom tad. U tom momentu.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Radi informiranja Sudskog vijeća, možete li reći kakova je instalacija bila na brdu Ćelavac?

SVEDOKINJA GAĆEŠA – ODGOVOR: Pa, da vam kažem, to je bio odašiljač, radio i tv odašiljač. Ja nikada nisam bila na tom mjestu i ne znam kakav je to objekat bio. Samo se mogao vidjeti na vrhu brda odašiljač. To sam mogla da vidim a nikad tamo nisam bila.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Ja bih molio sudskog poslužitelja da nam na ekran stavi dokument Tužilaštva broj P00104 ... P104.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Gospodo Gaćeša, ovo što je ispred vas na ekranu, to je izvještaj Promatračke komisije Ujedinjenih nacija za dan 5. kolovoz 1995. godine, i u paragrafu 2, citiram, navodi se: "ARSK com", što mislim da znači komanda i verujem "instalacija na brdu Ćelavac blizu Gračaca bila je uništена. Komunikacione instalacije." Moje pitanje, gospodo Gaćeša: da li vam je bilo poznato da su se na Ćelavcu nalazile i instalacije Vojske Republike Srpske Krajine?

SVEDOKINJA GAĆEŠA – ODGOVOR: Meni to nije bilo poznato. Ja se nisam s tim pitanjima bavila. Ja sam imala drugih obaveza. Radila sam i nisam se sa tim bavila. Nikad gore nisam bila. Da sam bila, ja bih ...

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Zahvaljujem na odgovoru.

SUDIJA ORIE: Gospodine Mikuličiću, pokušavam da shvatim vašu logiku. Pročitali ste svedokinji nešto o komandnoj instalaciji, i onda ste vi ...

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Izvinjavam se, radi se o grešci.

SUDIJA ORIE: Onda vi ... da. Onda ste to predočili svedokinji. Svedokinja je rekla da je to neka vrsta reljne stanice. Prvo ste rekli da je u pitanju komanda, onda ste se ispravili, rekli ste da je u pitanju komunikaciona instalacija Vojske Republike Srpske Krajine, a onda ste pitali svedokinju da li je bila upoznata da ... dozvolite mi da precizno navedem: "...da su tamo takođe bile instalacije Vojske Republike Srpske Krajine." Što u tom smislu takođe znači da, pored tih komunikacionih instalacija, odnosno ... jer ono što smo pročitali ovde i što ste predočili svjedokinji jeste da su tamo bile i komunikacione instalacije. Dakle, ako kažete: "Da li ste znali da su tamo takođe postojale..." šta ste tačno imali na umu?

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Ja mislim da ta reč "takođe" nema nikakve veze sa mojim pitanjem.

SUDIJA ORIE: U redu. Kada ste pitali svedokinju da li je znala da su tamo postojale komunikacione instalacije ona je već odgovorila na to pitanje. Rekla je: "Da, znam da je tamo bila reljna stanica. Pitanje je onda – šta dobijamo ako tome dodamo da je bila uništena?"

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Pa, samo sam pokušao malo da je podsjetim.

SUDIJA ORIE: Na šta da je podsetite?

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Na instalacije na brdu Ćelavac.

SUDIJA ORIE: Ona nam je već rekla, da, molim vas ...

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Prihvatiću vaše smernice. Zahvaljujem.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: U vašoj izjavi rekli ste da je u blizini vaše kuće bilo neko skladište. O kakvom se skladištu govorи? Možete li nam to reći?

SVEDOKINJA GAĆEŠA – ODGOVOR: Pa, to je bilo skladište, ovaj, prije rata se tu otkupljivala koža od stoke, sirova koža. Pošto je tu blizu bila i kožara, fabrika za preradu kože, pa je to njihova bila stanica gdje se otkupljivala sirova ta koža. To je bilo ... koja za vreme rata nije radila. Bila je zatvorena.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Ja bih molio sudskog poslužitelja da nam pozove fotografiju broj 3D00-0606.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Gospоđo Gaćeša, vidite li ovu fotografiju?

SVEDOKINJA GAĆEŠA – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Da li je to skladište o kojem govorite?

SVEDOKINJA GAĆEŠA – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Da li prepoznajete ovo skladište?

SVEDOKINJA GAĆEŠA – ODGOVOR: Ovo skladište se nalazi u blizini moje kuće, pored fudbalskog igrališta. To je bilo skladište, koliko ja vidim, ovaj, poznato mi je ... to je bilo trgovačkog preduzeća, to je bilo skladište robe široke potrošnje.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Zahvalujem.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Ja bih molio da se ova fotografija uvede kao dokaz u spis.

TUŽILAC MARGETTS: Nemamo prigovor.

SUDIJA ORIE: U redu. Još nam nije jasna relevantnost, ali ... osim ako će biti jasno u kasnijoj fazi ...

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Da. Pa, moja poenta je da je ovo skladište moglo da se koristi za razne svrhe.

SUDIJA ORIE: Znači, relevantnost je u tome ne da se može koristiti ...

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Da.

SUDIJA ORIE: ... već da je bio korišćen, jer u suprotnom, mogu da koristim za bilo koje ... bilo koje svrhe ...

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: (*preklapanje govornika*) ...sa nekim drugim svjedocima.

SUDIJA ORIE: Da. U redu. Onda, gospodine sekretare, koji će to biti broj?

sekretar: To će biti dokazni predmet Odbrane broj D186, časni Sude.

SUDIJA ORIE: U redu. Dokazni predmet Odbrane broj D186 prima se u spis.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Gospođo Gaćeša, molim vas da pogledate fotografiju 3D-00611. 3D-00611. Da li prepoznajete ovo skladište i ovaj objekt?

SVEDOKINJA GAĆEŠA – ODGOVOR: To nije skladište. To je mlin. To je mlin u Gračacu. Samo da vam kažem, ove sve fotografije što ja vidim, ja nemam podatka kad je to snimano. Da li je to u novije vreme? Za vreme rata? Ili prije rata? A znam ...

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Za vašu informaciju, gospođo Gaćeša, i informaciju Sudkog vijeća, ove fotografije su nedavno snimljene, ali nije ...

SVEDOKINJA GAĆEŠA – ODGOVOR: Dobro. Nije problem u tome, nego ... ovaj, ja poznajem objekt, da. To je mlin u Gračacu.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Možete li reći blizu kojeg većeg objekta se nalazi taj mlin? Je li točno da je on u blizini željezničke stanice?

SVEDOKINJA GAĆEŠA – ODGOVOR: Pa, on je od željezničke stanice jedan kilometar prema Gospiću, na magistralnom putu sa lijeve strane, prema Gospiću.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Da li vam je poznato da je u blizini ovog skladišta bio kod Jakšić Vrela i jedan metaloprerađivački pogon?

SVEDOKINJA GAĆEŠA – ODGOVOR: Pa, poznato mi je, da, da je bio jedan pogon. Nastavlja se na ovaj objekt.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Da li vam je poznato da je u tom pogonu bilo skladište municije i oružja Vojske Republike Srpske Krajine?

SVEDOKINJA GAĆEŠA – ODGOVOR: To mi nije poznato šta je bilo uskladišteno, jer nisam ja se tu kretala. Ali za ovaj objekt što se nalazi na slici, tu je radio moj suprug i taj je objekt radio povremeno za vreme rata, kad nije bilo struje ili tako, on je prekidao, a on je uglavnom radio, ovaj, mljeo je, ovaj, radio je mlin. I moj suprug je tu radio u tome...

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Dobro. Da li vam je poznato, gospodo Gaćeša, da je na željezničkoj stanici također bilo vojno skladište u vrijeme rata - Armije Republike Srpske Krajine?

SVEDOKINJA GAĆEŠA – ODGOVOR: To mi nije poznato. Ja na željezničkoj stanici nisam bila čitavoga rata. Nisam imala potrebu, jer vlak nije išao. Jedino je išao neki lokalni za ... od Knina do Gračaca. A ja nisam bila na toj željezničkoj stanici, nisam koristila stanicu kao uslugu, niti vlak koji je se kretao od Gračaca do Knina.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Hvala na odgovoru, gospodo.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Ja bih molio da se ova fotografija uvede kao dokaz u sudski spis.

TUŽILAC MARGETTS: Nemamo prigovor, gospodine predsedavajući.

SUDIJA ORIE: Onda, gospodine sekretare, koji će to biti broj?

sekretar: To će biti dokazni predmet Odbrane broj D187, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Hvala, gospodine sekretare. Dokazni predmet Odbrane broj D187 prima se u spis.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Gospodo Sovilj, spomenuli ste vašeg supruga.
SVEDOKINJA GAĆEŠA – ODGOVOR: Ja nisam Sovilj.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Pardon. Oprostite, gospodo Gaćeša. Spomenuli ste vašeg supruga?

SVEDOKINJA GAĆEŠA – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT MIKULIĆIĆ – PITANJE: Recite nam što je on radio za vrijeme rata od 1991. godine do 1995. godine?

SVEDOKINJA GAĆEŠA – ODGOVOR: Moj je suprug radio u mlinu koji je predočen, šofer ... bio je šofer generalnog direktoru. Za vreme rata bio je mobilisan u ... vozio je kola Hitne pomoći u Domu zdravlja u Gračacu.

ADVOKAT MIKULIĆIĆ – PITANJE: A vaš sin, gospođo Gaćeša?

SVEDOKINJA GAĆEŠA – ODGOVOR: Moj je sin maloljetno dijete bio. On je rođen 1977. godine i on je 1993. godine trebao da pođe u Gračac u školu, u drugi razred srednje škole. I škola nije počela na vrijeme. I ja sam ga odvela u Srbiju, i u Srbiji u Zrenjaninu nastavio je dalje školovanje do kraja, ovaj, školovanja svoga.

ADVOKAT MIKULIĆIĆ – PITANJE: Hvala. Gospođo Gaćeša, rekli ste da je vaš muž bio mobiliziran. Kad je bio mobiliziran?

SVEDOKINJA GAĆEŠA – ODGOVOR: Pa, on je bio mobiliziran, on je samo povremeno bio mobiliziran kad je bila potreba da se ... on je čitavog rata uglavnom radio u mlinu, jer je mlin tako povremeno radio, a po potrebi on je onda i vozio kola Hitne pomoći.

ADVOKAT MIKULIĆIĆ – PITANJE: Gospođo Sovilj, da li vam je poznato da su ...
SVEDOKINJA GAĆEŠA – ODGOVOR: Ja nisam Sovilj ...

ADVOKAT MIKULIĆIĆ – PITANJE: Jao, oprostite, moja pogreška. Stalno mi se svjedok Sovilj mota po glavi. Ispričavam se. Neće se više ponoviti. Gospođo Gaćeša, još jedanput oprostite. Da li vam je poznato da su uoči početka *Operacije Oluja*, sedam do petnaest dana, svi vojno sposobni muškarci iz Gračaca bili mobilizirani?

SVEDOKINJA GAĆEŠA – ODGOVOR: To mi nije poznato. Ja sam vama rekla ...

ADVOKAT MIKULIĆIĆ – PITANJE: Dobro.

SVEDOKINJA GAĆEŠA – ODGOVOR: ...odmah na početku da ja nisam znala ni kud se ko kreće. Ja sam imala svojih porodičnih problema i povremeno sam i radila kada je bilo struje i ja nisam bavila se sa takvim poslom.

ADVOKAT MIKULIĆIĆ – PITANJE: Gospođo Gaćeša, u koju vojnu službu je mobiliziran vaš suprug?

SVEDOKINJA GAĆEŠA – ODGOVOR: To ja ne znam.

ADVOKAT MIKULIĆIĆ – PITANJE: Da li vam je poznato da je grad Gračac formirao Devetu gračačku brigadu?

SVEDOKINJA GAĆEŠA – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT MIKULIĆIĆ – PITANJE: Gospođo Gaćeša, da li vam je poznato gdje se vodila evidencija o mobilizaciji vašeg supruga, u kojoj zgradi u Gračacu?

SVEDOKINJA GAĆEŠA – ODGOVOR: Ja ne znam gdje su se vodile evidencije ni gdje je on bio i da li je i bio, pošto je on bio samo povremeno. Ko ga je ... on nikada

poziv nije dobio. Da li je to nešto bilo u firmi, lično, to ja ... nisam s tim upoznata. Ja, što se tiče vojnih tih stvari i rasporeda, ja nisam znala ni gdje je on. Uglavnom, on ode, pa sad, gdje bude, ja to ne znam.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Jeste li pokadkad, gospođo Gaćeša, poslom išli u zgradu Općine u Gračac?

SVEDOKINJA GAĆEŠA – ODGOVOR: Ja sam samo za te četiri godine rata bila samo jednom u Općini Gračac i to povodom poziva mome umrlome ... poginulome bratu, dobio je za rezervu u selo Vučipolje na adresu, a on je bio već poginuo. I išla sam da protestujem zbog toga.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Znači, tu nam ne možete pomoći. Hvala vam na odgovoru. Možete li nam sada reći, nakon što ste došli u Vučipolje, ono se nalazi na jednoj uzvisini. Je li to točno?

SVEDOKINJA GAĆEŠA – ODGOVOR: Selo Vučipolje se ne nalazi na uzvisini, nego se kuća mojih roditelja nalazi na jednom ... na uzvisini jednoj, jedno kilometar od magistrale.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Po vašoj procjeni, kolika je otprilike zračna udaljenost od kuće vaših roditelja do centra Gračaca?

SVEDOKINJA GAĆEŠA – ODGOVOR: Pa, putem je znači, tu do skretanja do mojih roditelja osam kilometara cestom, a znači kilometar gore, to je ... ne znam sad, tu su ... koliko ima, sedam, osam kilometara da se ide. Ne znam, ne znam. Ne mogu to točno da vam kažem.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Ja bih molio sudskog poslužitelja da nam na ekran pozove fotografiju 3D00-0598. I molio bih da se donja polovina ove fotografije malo uveća.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Gospođo Gaćeša, vidite li ovu fotografiju ispred sebe?

SVEDOKINJA GAĆEŠA – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Da li po vašem sjećanju i znanju ove oznake Vučipolja i Gračaca odgovaraju stvarnom stanju?

SVEDOKINJA GAĆEŠA – ODGOVOR: Pa, da. To je taj put od Gračaca prema Kninu i to je taj put i prema Vučipolju, da. To je selo.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Vi ste u vašoj izjavi od 4. četvrtog 2007. godine rekli kako ste promatrali i vidjeli dim iz Gračaca. Da li je to točno?

SVEDOKINJA GAĆEŠA – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Da li ste mogli iz pozicije iz koje ste to gledali ocijeniti iz kojeg dijela Gračaca dolazi dim?

SVEDOKINJA GAĆEŠA – ODGOVOR: Pa, da. Mi nismo mogli da vidimo točno gdje one padaju, ovaj, granate, nego smo ... one su padale na ovaj dio, ovaj istočni dio

Gračaca, jer ja sam tu živjela 40 godina, pa smo znali gdje je to otprilike ... To je bilo katoličko groblje, pravoslavno groblje i taj dio, ovaj, igralište fudbalsko. Bila je kožara, bila je kuća naša. I tu je taj bio ... to smo mogli da vidimo, taj dio grada. I onda mi tako sa te visine gledamo. Mi nismo mogli vidjeti čitavu, ovaj, čitavi Gračac, jer nije bilo toliko brdo visoko. Nego samo taj dio koji je bio do nas. I mi smo to poznavali i otprilike smo mogli znati. Ovaj, nismo mogli vidjeti direktno šta je pogodjeno, ali otprilike smo mogli znati da je to ... gdje se kreće. Znači, oni su oko te raskrsnice, oko groblja. I mi to tako znademo otprilike gdje ... da vidimo šta se, ovaj, gdje se nešto gađa.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Kada pominjete raskrsnicu, da li mislite na ovu raskrsnicu koja se nalazi na karti...

SVEDOKINJA GAĆEŠA – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: ...malo istočno od natpisa grada Gračac?

SVEDOKINJA GAĆEŠA – ODGOVOR: Da, da, da. To je ... to je ta raskrsnica i tu je bila blizu i moja kuća, i tu je bilo to ...

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Možete li ... Pardon. Moramo pričekat prevodioca. Možete li nam reći, gospođo Gaćeša, koji se pravci na ovoj raskrsnici križaju?

SVEDOKINJA GAĆEŠA – ODGOVOR: Pa, ovdje se križa, ovaj, sjeverno je prema Zagrebu, južno je prema Zadru, istočno je prema Kninu a zapadno je prema Gospiću.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Ja bih molio da svjedok na ovoj mapi plavom bojom okruži raskrsnicu i da se onda ta fotografija uvede kao dokaz u sudski spis?

SUDIJA ORIE: Koja raskrsnica, gospodine Mikuličiću?

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Ova koju smo upravo spomenuli, koja je nešto istočnije od oznake Gračac, a svjedok će ...

SUDIJA ORIE: Tamo gde se spajaju zagrebački i kninski put, da.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Tako je.

SVEDOKINJA GAĆEŠA – ODGOVOR: To je jedan i jedan.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Ne, gospođo. Okružite ovu raskrsnicu o kojoj smo govorili a koja se nalazi malo istočnije od natpisa Gračac, gdje se križaju putevi prema Zagrebu, prema Kninu. Ovo što ste govorili.

SVEDOKINJA GAĆEŠA – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Samo ju okružite plavom bojom.

SVEDOKINJA GAĆEŠA – ODGOVOR: (svedokinja obeležava)

ADVOKAT MIKULIĆIĆ – PITANJE: Hvala.

ADVOKAT MIKULIĆIĆ: Za zapisnik: svjedok je plavom bojom okružio raskrsnicu puteva koji vode prema Zagrebu, Kninu i dalje prema Gospicu, prema istoku i prema jugu. I molio bih broj.

TUŽILAC MARGETTS: Nemamo prigovor, gospodine predsedavajući.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare, koji će to biti broj?

sekretar: To će biti dokazni predmet Odbrane broj D188, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Hvala, gospodine sekretare. Dokazni predmet Odbrane broj D188 prima se u spis.

ADVOKAT MIKULIĆIĆ: Zahvaljujem, časni Sude.

ADVOKAT MIKULIĆIĆ – PITANJE: Kad ste spomenuli, gospođo Gaćeša, da ste bili u općini protestirati što je vaš brat dobio vojni poziv, u koji ste ured općine tada išli?

SVEDOKINJA GAĆEŠA – ODGOVOR: Pa, ja sam išla, ovaj, gdje je Teritorijalna odbrana bila.

ADVOKAT MIKULIĆIĆ – PITANJE: Dakle, ured Teritorijalne obrane bio je u zgradici Općine Gračac. Točno?

SVEDOKINJA GAĆEŠA – ODGOVOR: Pa, ne znam. To je bilo, ja bar mislim da je to bila Teritorijalna odbrana, a da li je bilo to to što ja kažem, ne stojim točno, jer ja nisam znala objekte za vreme rata, šta se u njemu nalazi i kako se to zvalo tada...

ADVOKAT MIKULIĆIĆ – PITANJE: Gospođo Gaćeša, hvala na odgovoru. Kada ste promatrali iz Vučipolja predjeo ove raskrsnice, da li ste vidjeli pokrete vojnih jedinica po putevima?

SVEDOKINJA GAĆEŠA – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT MIKULIĆIĆ – PITANJE: Rekli ste nam, gospođo Gaćeša, da vi zapravo niste mogli vidjeti, ali da ste čuli granate. Je li to točno? Iz Vučipolja.

SVEDOKINJA GAĆEŠA – ODGOVOR: Da, mi sa tog mjesta nismo mogli da vidimo precizno gdje se ... gdje granate padaju, nego smo, ovaj, otprilike onako ... mi smo orijentaciono znali na koju stranu. Granate su, ovaj ... te smo mogli, a one koje su padale na onu drugu stranu, istočnu stranu, to jest, izvinjavam se, ovaj, zapadnu stranu, tu, ovaj, to se nije ... to nismo mogli da ocijenimo, ni gdje padaju, ni ...

ADVOKAT MIKULIĆIĆ – PITANJE: Gospođo Gaćeša, da li ste mogli čuti ispaljenje granate ili ste čuli detonaciju granate kada je udarila o tlo? Da li možete razlikovati ta dva zvuka?

SVEDOKINJA GAĆEŠA – ODGOVOR: Pa, kako da vam kažem, ovaj, to je ipak jako davno bilo, ovaj, ne sjećam se da li se čuje, ovaj, jer dok sam bila u Gračacu, ono se čulo, ovaj, a tu da li se čulo, to ne mogu vam odgovoriti točno.

SUDIJA ORIE: Gospođo Gaćeša, molim vas da pravite kratku pauzu između pitanja i odgovora.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Gospođo Sovilj ...

SVEDOKINJA GAĆEŠA – ODGOVOR: Ja nisam ...

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: A joj, oprostite ...

SVEDOKINJA GAĆEŠA – ODGOVOR: ... gospođa Sovilj.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Ispričavam se. Ja se ponovno ispričavam. Znate, to je kad čovjek napravi jednu pogrešku, onda je opetovano radi sasvim nesvjesno.
SVEDOKINJA GAĆEŠA – ODGOVOR: Ja mislim da nije to u redu da me ne oslovljavate sa mojim prezimenom i ja protestujem, sa kontra prezimenom mojim. Ja sam lično to, i ja hoću da me oslovljavate sa mojim prezimenom.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Gospođo Gaćeša, apsolutno ste u pravu i moja je pogreška što sam vas oslovio krivim prezimenom.

SVEDOKINJA GAĆEŠA – ODGOVOR: I nemojte više da se to desi. Radi moje ličnosti.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Ja ču se trudit da se to ne dogodi. Gospođo Gaćeša, u odnosu na Vučipolje Gračac se nalazi u dolini. Je li to točno?

SVEDOKINJA GAĆEŠA – ODGOVOR: Gračac se u odnosu kud ide put, on se malo nalazi ... jer tu je počimala uzbrdica prema Malovanu, da.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: I da li je točno da je Gračac u široj okolici okružen planinama?

SVEDOKINJA GAĆEŠA – ODGOVOR: Jeste.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Da li ste primjetili, gospođo Gaćeša, prilikom granatiranja da se čuje i jeka od detonacija u toj dolini?

SVEDOKINJA GAĆEŠA – ODGOVOR: Pa, jeka, ona se mora čuti, jer ... zato što su okolo bila brda i može da se čuje odjek, jeka, kako vi kažete.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: I poslednje pitanje, gospođo Gaćeša, kojim ste putem napustili Vučipolje?

SVEDOKINJA GAĆEŠA – ODGOVOR: U šest sati naveče toga, ovaj, 4. avgusta, nastavili smo put prema Sučevićima, od Sučevića prema Srbu, od Srba prema Dobroselu. Iz Dobrosela prema Martin Brodu, dalje prema Drvaru, Petrovcu, preko Oštrelja u Petrovac - Bosanski Petrovac.

ADVOKAT MIKULIĆIĆ – PITANJE: Zahvaljujem. Još mi recite samo, kako to da ste se odlučili ići tim putem? Da li vam je netko to sugerirao? Da li vam je netko to rekao ili ste to sami odlučili?

SVEDOKINJA GAĆEŠA – ODGOVOR: To sam ja sama sa svoje dvoje djece. Jedno to malo, imali smo malu bebu. To je bila naša odluka. Mi nismo imali drugoga puta. To je naša bila odluka, zato što je, ovaj, kolone su se već bile stvorile. I ta žena što se pominje u mojoj izjavi, ona je komšinica koja je odrasla sa mnom, iz istog sela, ona nas je ... jer mi nismo mogli da vidimo taj glavni put kud se kolona kretala, jer je to već bilo puno ... velika kolona se već stvorila žena, djece, traktora, stoke. Sve je to išlo u beznađe. I mi smo se tu priključili toj koloni. Nije bila cesta, ovaj, slobodna, već je tu kolona se uhvatila, jer smo mi imali malo dijete i majku bolesnu, nepokretnu. I mi smo, ovaj ... ona nam je rekla da ćemo ostati za noć. Ne zna se šta će biti i da radi djece, što smo imali malu djecu, da ne bi ostali slučajno po noći. Ne zna se šta ćete. Niste imali nikakvu komunikaciju. Nismo imali struju. Nismo se mogli informirati. Tranzistor nije radio. I tu je onda bilo, znači ... bili smo ... bili bi odsječeni od svakih događanja.

ADVOKAT MIKULIĆIĆ – PITANJE: Hvala na ovom odgovoru. I sad stvarno zadnje pitanje, gospođo Gaćeša. Da li je selo Vučipolje bilo granatirano u to doba?

SVEDOKINJA GAĆEŠA – ODGOVOR: Tad nije granatirano ali osjetili smo po detonacijama poslje, jer nisam to vidjela ali po detonacijama, da je prema selu Vučipolje već bilo, ovaj, bliže ... bliže su padale granate. Znači, nije samo Gračac granatiran, nego već su bile, ovaj, odjek ... zvuk se čuo granata da padaju bliže, bliže Vučipolju.

ADVOKAT MIKULIĆIĆ – PITANJE: Hvala na odgovorima, gospođo Gaćeša. Još jedanput, molim vas, ispričajte me zbog krivog navođenja vašeg prezimena.

ADVOKAT MIKULIĆIĆ: Nemam više pitanja, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Hvala, gospodine Mikulićiću. Odbrana Gotovine, gospodine Mišetiću?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Nemamo pitanja, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Odbrana gospodina Čermaka?

ADVOKAT KAY: Nemamo pitanja, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Gospodine Margetts, ima li potrebe za dodatnim ispitivanjem svedokinje?

TUŽILAC MARGETTS: Nema, gospodine predsedavajući.

(Pretresno veće se savetuje)

SUDIJA ORIE: Gospođo Gaćeša, ovim je završeno vaše svedočenje u ovoj sudnici, pošto ni Pretresno veće nema pitanja za vas. Želim da vam se zahvalim što ste došli i svedočili i odgovarali na pitanja strana i Pretresnog veća. Želim vam srećan put kući.

SVEDOKINJA GAĆEŠA: Hvala, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Sada će vas sudske poslužitelj ispratiti iz sudnice.

SUDIJA ORIE: Gledam u vas gospodine Tieger, gospodine Waespi, šta je najbolje u ovom trenutku? Ako sada napravimo pauzu do, recimo, 12.15 časova ili do 12.10 časova, onda imamo nešto malo više od sat i po da počnemo sa sledećim svedokom. Možda je sada bolje nego da počnemo, ali ne znam da li ima nekih zaštitnih mera za svedoka. Gospodine Waespi?

TUŽILAC WAESPI: Mislim da nema, gospodine predsedavajući.

SUDIJA ORIE: U redu. Onda je planirano vreme za sledećeg svedoka četiri, četiri i po sata.

TUŽILAC WAESPI: Gospođa Mahindaratne je spremna da uđe.

SUDIJA ORIE: Da, gospođa Mahindaratne, da, ona će nam pomoći. Gospođo Mahindaratne, koliko vam vremena treba za sledećeg svedoka, još uvek ga zovem svedok P-80, jer se još nije pojavio na Sudu, da li će vam trebati četiri sata ili četiri i po sata?

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Ne, gospodine predsedavajući. U stvari, prošle večeri smo obavestili Odbranu da nam neće trebati više od dva i po sata, a verujem da i danas mogu da kažem da nam neće trebati ni toliko. Mogu da pokušam da završim u okviru ove sednica.

SUDIJA ORIE: U okviru sednice. Onda ćemo sada da napravimo pauzu do 12.10 časova a onda ste ... Gospodine Mišetiću?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Želeo sam za potrebe zapisnika samo da konstatujem da mi nećemo morati da počnemo sa unakrsnim ispitivanjem do sutra pre podne.

SUDIJA ORIE: Dobro. Ako ste dobili sat i 35 minuta, prepostavljam da ćete da iskoristite barem 90 posto tog vremena, da se izražavamo matematički, zar ne?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Da.

SUDIJA ORIE: Dobro. Vi onda sigurno nećete početi sa unakrsnim ispitivanjem u preostalih tih pet, šest, sedam minuta?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Hvala, časni Sude.

SUDIJA ORIE: U redu. Sada ćemo imati pauzu do 12.10 časova.

(pauza)

SUDIJA ORIE: Pretresno veće je sada na stolu zateklo list sa dodatnim podacima. Obaveštavam Odbranu da smo to primili na dva jezika, a tu je i jedna karta. Prepostavljam da se inicijali odnose na sledećeg svedoka. Gospodo Mahindaratne, da li ste spremni da pozovete sledećeg svedoka?

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Da, gospodine predsedavajući. Tužilaštvo poziva svedoka Vladimira Gojanovića.

SUDIJA ORIE: U redu. Gospodine poslužitelju, molim vas, uvedite svedoka.

(svedok je pristupio Sudu)

SUDIJA ORIE: Dobar dan, gospodine Gojanoviću. Pre nego što počnete da svedočite pred ovim Sudom, Pravilnik o postupku i dokazima nalaže da date svečanu izjavu da ćete govoriti istinu, celu istinu i ništa osim istine. Sada ćete dobiti tekst od sudskog poslužitelja pa vas molim da date svečanu izjavu.

SVEDOK GOJANOVIĆ: Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, cijelu istinu i ništa osim istine.

SUDIJA ORIE: Hvala vam, gospodine Gojanoviću. Molim vas, sedite. Gospodine Gojanoviću, prvo će da vas ispituje gospođa Mahindaratne, koja je zastupnik Tužilaštva. Molim vas, nastavite, gospođa Mahindaratne.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Hvala, gospodine predsedavajući.

svedok: Vladimir Gojanović

GLAVNO ISPITIVANJE: TUŽITELJKA MAHINDARATNE

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Dobar dan, gospodine Gojanoviću.
SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: Dobar dan.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Recite, molim vas, vaše puno ime i prezime?

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: Vladimir Gojanović.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Da li ste vi kancelariji Tužilaštva dali izjavu 4. oktobra 2004. godine i potpisali je 20. januara 2005. godine ... izvinjavam se, 2008. godine?

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Treba da se napravi ispravka kada se govori o 20. januaru, godina je 2008 a ne 2005. Ja sam pogrešila.

SUDIJA ORIE: Dobro. Mislim da je vaša ispravka već ušla kad ste rekli "izvinjavam se, 2008. godina".

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Hvala, gospodine predsedavajući.

SUDIJA ORIE: Molim vas, nastavite.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Da li ste nakon toga dali još jednu dodatnu izjavu kancelariji Tužilaštva 25. januara 2008. godine?

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Izvinjavam se, gospodine predsedavajući. Zapravo sam napravila dve greške. Kada se govori o 20. januaru 2005. godine, to treba da ostane 2005. godine. Pogrešila sam. Izvinjavam se.

SUDIJA ORIE: U redu. Znači, kada kažete da 2005. godinu ispravljate na 2008. godinu i ponovo vraćate na 2005. godinu?

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Da, 2005. godine. Izvinjavam se, gospodine predsedavajući.

SUDIJA ORIE: A 25. januar je bio 2008. godine?

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Da, 2008. godina, tačno.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Dakle, 13. i 14. maja ovde u Hagu na pripremnom razgovoru, da li ste imali priliku da pregledate vaše prethodne dve izjave na hrvatskom jeziku?

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Da li ste tom prilikom napravili neke izmene i dopune u vašoj originalnoj izjavi iz 2005. godine, koje su snimljene?

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Gospodine Gojanoviću, da li biste malo pričekali dok ne završim sa pitanjem jer to mora da uđe u zapisnik i tek onda odgovorite - tako će biti dobro.

SUDIJA ORIE: Gospodine Mišetiću?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Samo zbog preciznosti, časni Sude. Mislim da je gospođa Mahindaratne rekla 13. i 14. maj, a u transkriptu stoji 14. i 15. maj, samo da se razjasne ti datumi.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: 13. i 14. maj. Hvala vam na tome.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Dakle, ako uzmemo u obzir i te izmene koje ste vi uneli na pripremnom razgovoru, da li vaša izjava iz 2005. godine, zajedno sa dodatnom izjavom iz 2008. godine tačno odražava ono što ste vi izjavili predstavnicima kancelarije Tužilaštva?

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: Sa ispravkama, da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Molim da se dokument koji nosi broj 4806 prikaže na ekranu.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Gospodine Gojanoviću, vi na svom ekranu pred sobom imate vašu izjavu iz 2005. godine. Molim vas, samo izlistajte stranice do stranice sa potpisom. Da li je to vaša izjava iz 2005. godine?

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Da li je sadržaj te izjave tačan koliko vi najbolje znate?

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: To je moja izjava i ona je točna u odnosu na moj prvi iskaz. Znači, ona je točna.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: A da li biste rekli da je istinita po vašem najboljem znanju, da je tačan sadržaj onoga što stoji u izjavi?

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: Da, sadržaj je istinit koliko ja najbolje znam.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Kada bi vam danas postavili pitanja koja su vam predstavnici kancelarije Tužilaštva postavili tada, da li bi vaši odgovori, uz ispravke koje ste uneli, bili isti kao i oni u vašim izjavama?

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: One bi bile istinite isključivo uz ispravke koje su unete naknadnim iskazima.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Gospodine predsedavajući, molim da se ovaj dokument koji nosi broj 4806, izjava iz 2005. godine uvrsti u spis.

SUDIJA ORIE: Da. Ranije ste spomenuli 2004. i 2005. godinu ali kada govorite o 2005. godini, to uključuje razgovor iz oktobra 2004. godine?

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Tako je, gospodine predsedavajući.

SUDIJA ORIE: Ima li prigovora?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Nema prigovora.

SUDIJA ORIE: Nema prigovora. Gospodine sekretare?

sekretar: To će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P194, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Tužilaštva broj P194 prima se u spis. Molim vas, nastavite, gospodo Mahindaratne.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Molim da se na ekran stavi dokument koji nosi broj 4807. To je dodatna izjava. Broj je 4807.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Gospodine Gojanoviću, sada na ekranu vidite pred sobom vašu dodatnu izjavu. Takođe mislim da imate i štampani primerak pred sobom. Molim vas, pogledajte stranicu sa potpisom. Da li je to vaša dodatna izjava koju ste dali 25. januara 2008. godine?

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: To je moj potpis i moja izjava od tog dana.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Ako uzmemo u obzir i one ispravke koje ste uneli 13. i 14. maja 2008. godine, da li je sadržaj te izjave tačan i da li odražava ono što ste vi izjavili predstavnicima kancelarije Tužilaštva?

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: Da, točan je.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: A da li je sadržaj istinit koliko vi to najbolje znate?

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: Da, on je istinit, koliko ja najbolje znam.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Gospodine predsedavajući, molim da se ova izjava uvrsti u spis.

SUDIJA ORIE: U redu. I prepostavljam da bi svedok dao iste odgovore ako bi mu se postavila ista pitanja danas. Da li je to tačno, gospodine Gojanoviću?

SVEDOK GOJANOVIĆ: Da.

SUDIJA ORIE: Ima li prigovora?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Nema prigovora.

SUDIJA ORIE: Nema prigovora. Gospodine sekretare?

sekretar: To će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P195, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Tužilaštva broj P195 prima se u spis.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Gospodine predsedavajući, u ovoj fazi želim da ponudim da se uvrste u spis i beleške sa pripremnih razgovora. Znam da je to neuobičajeno. Međutim, svedok je napravio neke izmene i dopune. Neki od amandmana su od suštinske prirode i ja ću vas uputiti na to ... baviću se tim u glavnom ispitivanju, ali s obzirom na same korekcije, verujem da bih mogla da uštedim Pretresnom veću dosta vremena uvođenjem pripremnih beležaka u spis.

SUDIJA ORIE: Ima li prigovora?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Nema prigovora.

ADVOKAT HIGGINS: Nema prigovora.

SUDIJA ORIE: Dobro. Onda, međutim, pre nego što ih ponudite u dokaze, naravno, one su manje-više po Pravilu 92 ... to je manje-više izjava po Pravilu 92ter, dakle ta ista izjava...

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Da, gospodine predsedavajući ...

SUDIJA ORIE: ... nam treba da bismo mogli da nastavimo.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Svakako, gospodine predsedavajući. Uradiću tako.

SUDIJA ORIE: U redu. Molim vas, nastavite.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Molim dokument koji nosi broj 48077 ... izvinjavam se, dokument koji nosi broj 4917 da se prikaže na ekranu.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Dok čekamo na taj dokument, gospodine Gojanoviću, vi ste znači uneli više ispravki u vaše izjave na tom pripremnom razgovoru od 13. i 14. maja?

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: I sve te ispravke su zabeležene onda kada ste vi o tome obavestili Tužilaštvo?

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: I na kraju sastanka da li su vam te ispravke pročitane naglas na hrvatskom jeziku?

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: Jesu.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Da li ono što je zabeleženo tačno odražava ... da li tačno odražava ono što ste izjavili predstavnicima kancelarije Tužilaštva?

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Da li ste potpisali beleške sa pripremnih sastanaka?

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Da li vam je poznat dokument koji se nalazi pred vama na ekranu? Pitanje je sada na ekranu. Mislim da imate i štampanu verziju na vašem stolu. Da li je to taj dokument?

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Da li je sadržaj dokumenta istinit koliko vi najbolje znate?

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: Da, istinit je, koliko ja najbolje znam.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: I kada bi se ovde danas ponovo govorilo o tim istim stvarima, da li bi vaši odgovori bili isti kao oni koji su zabeleženi u ovoj belešci?

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: Bili bi istovjetni.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Gospodine predsedavajući, molim da se dokument koji nosi broj 4917 uvrsti u spis.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare, koji će to biti broj?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P196.

SUDIJA ORIE: U svetlu onoga što je ranije rečeno, dokazni predmet Tužilaštva broj P196 prima se u spis.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Gospodine predsedavajući, da li mogu sada da pročitam rezime izjava u skladu sa Pravilom 92ter?

SUDIJA ORIE: Izvolite.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Gospodin Vladimir Gojanović bio je pripadnik Hrvatske vojske koji je učestvovao u *Operaciji Oluja*. Bio je svedok zločina koje su počinili drugi vojnici tokom i nakon *Operacije Oluja*, što obuhvata pljačku i spaljivanje

imovine. Takođe je video zlostavljanje civila i ubistvo jednog ratnog zarobljenika koje su počinili pripadnici njegove brigade. Gospodinu Gojanoviću nije poznato da su komandanti njegove brigade izdali bilo kakva stroga naređenja da se zaustave zločini, bez obzira na to što je video da postoji rasprostranjena zločinačka aktivnost. Nisu mu poznate bilo kakve instrukcije ili uputstva koja su izdata rezervistima koji su učestvovali u *Operaciji Oluja*, bilo pre, bilo tokom *Operacije Oluje* o tome kako treba da se postupa sa civilima, civilnom imovinom i ratnim zarobljenicima. Svedoku nije poznato da su bilo koji pripadnici njegove brigade kažnjeni za zločine počinjene tokom i nakon *Operacije Oluja*. Ovim je završeno čitanje rezimea, gospodine predsedavajući.

SUDIJA ORIE: Da li ima li bilo kakvih dodatnih pitanja koja biste postavili svedoku?

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Da, gospodine predsedavajući.

SUDIJA ORIE: Molim vas, nastavite.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Molim kartu koja nosi broj 4981.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Gospodine Gojanoviću, da li ste na pripremnom razgovoru pregledali kartu Krajine i da li ste na njoj obeležili glavna područja kroz koja ste prošli od 4. do 8. avgusta 1995. godine?

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Imajući ... izvinjavam se, povlačim to. Da li vidite kartu koja se nalazi pred vama?

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: Vidim je ispred sebe sada.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Da li ste vi uneli ove crvene oznake?

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: Da, ja sam ih unio.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Da li one pokazuju mesta kroz koja je prošla vaša jedinica tokom napada od 4. do 8. avgusta?

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Gospodine predsedavajući, molim da se ova karta uvrsti u spis.

SUDIJA ORIE: Vi to možete da zatražite, gospođo Mahindaratne, ali osim ovih tačkica na karti, da li ćemo da dobijemo još neke informacije o tome odakle su oni išli ...

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Da, gospodine predsedavajući.

SUDIJA ORIE: ... i gde su išli?

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Naravno. To se već sve nalazi u izjavi po Pravilu 92ter. Ako želite ja bih ...

SUDIJA ORIE: Ali iz toga proizilazi da ja mogu da pročitam imena koja stoje na ovoj karti i znam da sam star a da vi imate naočare, ali ovako kad je gledam, to je stvarno nemoguće.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: U redu, gospodine predsedavajući. Ja ču za zapisnik zamoliti svedoka da identifikuje ta mesta.

SUDIJA ORIE: Dobro. Ako kažete tako, vidim i sam nešto na jugu, na primer, vidim četiri tačke u južnom području, onda vidim jednu malo više prema istoku, a zatim dalje gore na severoistoku na malo većoj udaljenosti vidim drugu tačku, i onda vidim severno još jednu. Ako je pokret bio od jugozapada prema severu, zapravo malo prema severoistoku i dalje na sever, i zatim malo prema severu, ako je to to ... ako je to to, onda u redu. Ali ako je drugačiji, ja bih to želeo da znam. Gospodine Mišetiću?

ADVOKAT MIŠETIĆ: To će zapravo biti predmet spora, tako da ...

SUDIJA ORIE: U redu. Dobro.

ADVOKAT MIŠETIĆ: To bi, zapravo, trebalo da bude mnogo preciznije nego što su ove tačke na karti. Trebalo bi ga provesti kroz ona ista mesta za koja kaže ili tvrdi da je kroz njih prošao.

SUDIJA ORIE: U redu, onda ...

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Gospodine predsedavajući, ja to mogu da uradim.

SUDIJA ORIE: Ostavljam vama da to uradite, ali kada Pretresnom veću date jednu ovakvu kartu sa nekoliko tačkica, to je kao da ste nešto dobili od unuka pa stavite na zid. Mislim, za mene to u ovom trenutku ima slično značenje, iako znam da je to područje Krajine. Molim vas, nastavite.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Gospodine Gojanoviću, ako bi mogli da pogledate vašu izjavu, 6. paragraf, vi kažete ... isti je broj paragrafa i u BHS verziji, dakle, 6. paragraf. Pomenuli ste svoj pokret za napad u *Operaciji Oluja* 4. avgusta od Pavasovića, koji je u blizini Skradina. Dakle, da li možete da identifikujete tu prvu tačku, to je najjužnija tačka ... na karti, šta je ta prva tačka?

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: Govori se o početnoj točki. Znači, selo Pavasovići je blizu mjesta Skradin, ne Skradun, kako je uneseno ovdje. Mislim da je ovo gramatička greška. Znači, selo Pavasovići je blizu mjesta Skradin.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Postoje dve tačke koje se nalaze blizu jedna do druge ...

SUDIJA ORIE: Mogli bismo kartu da postavimo na ekran, a ne tekst, jer se tekst lakše čita, tako da možemo da uvećamo na...

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: U redu.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Za zapisnik: prva tačka pokazuje mesto Skradin. Dakle, pored tačke koja je odmah iznad ove, napisali ste naziv mastilom. Molim vas, da li možete za zapisnik da identifikujete to mesto?

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: Pavasovići.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: I da li je to bilo mesto odakle ste vi krenuli - vaš pravac napada 4. avgusta?

SUDIJA ORIE: Mogu li ponovo da pitam da dobijemo ... kartu i na engleskom, jer je na engleskom jeziku u sistemu elektronske sudnice još uvek imamo tekst izjave, i ne mogu da podešavam ništa drugo ... da li bismo stoga mogli da dobijemo obe verzije karte, englesku ...

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Gospodine predsedavajući.

SUDIJA ORIE: Još uvek vidimo samo tekst. Da?

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Gospodine predsedavajući, ne razumem. Vi želite kartu na ...

SUDIJA ORIE: Imamo dve verzije onoga što je prikazano, a sad imamo i englesku verziju. Jer ako je karta tu, možemo sami da povećavamo i smanjujemo, i da ne zavisimo od Sekretarijata. Sada je u redu. Dakle, stoga, molim vas, nastavite.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: U samom 6. paragrafu kažete da je pravac napada počeo od Pavasovića pema Sonkoviću. Molim vas, pokažite nam gde je Sonković. Da li je to treća tačka?

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Možda u sistemu elektronske sudnice možete da koristite cursor.

SUDIJA ORIE: Molim svedoka da se služi cursorom.

SVEDOK GOJANOVIĆ: Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: To je Sonković. Koliko dugo ste ostali u Sonkoviću?

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: Kratko. Prolazili smo jako brzo. Ali ako ćemo gledati, valja reći, kao što je u iskazu točno izjavljeno da smo prvi dan, znači, pokušali

napad na Sonkoviće i bili smo s time zadržani, tako da je proboj kroz Sonković tek uspio idući dan. Toliko o vremenskom intervalu koliko smo se zadržali na toj točki.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: I gde je onda pošla vaša jedinica posle sela Sonković? Ako mogu da vam pomognem, to ste pomenuli u 8. paragrafu vaše izjave, rekli ste da ste krenuli prema selu Đevrska?

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: Mi smo krenuli u pravcu Đevrske.

SUDIJA ORIE: Gospodine Mišetiću?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Časni Sude, dok smo kod ove karte, iz razloga koje ćete videti u unakrsnom ispitivanju, ako samo možemo da saznamo o tome šta kartom namerava da se pokaže. Ako je namera da se pokažu mesta gde svedok tvrdi da je bio, ja u tom slučaju prihvatom kartu. Ako se govori o putu koji je on koristio, onda bih želeo da se tačkice povežu tako da vidimo tačno put za koji svedok tvrdi da je njegova jedinica prolazila kroz ta razna mesta. Mislim da postoji razlika.

SUDIJA ORIE: Gospođo Mahindaratne?

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: To su mesta, gospodine predsedavajući. Ništa se nije pomerilo.

SUDIJA ORIE: Dakle, mi ... ako se premeštate sa jednog mesta na drugo, mi to još ne znamo, a mi vas u ovom trenutku ne pitamo kako ste prešli sa jednog mesta na drugo. Samo da li ste ... da li je to bilo jedno od vaših sledećih zaustavljanja. U redu, nastavite, molim vas.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Hvala, gospodine predsedavajući.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Da li možete da nam pokažete ... koje je treće ... Đevrske ... da li možete da stavite cursor na selo Đevrske?

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: Mislim da sada ovdje ne vidim na karti Đevrske, nego samo vidim prolaznu točku – Vaćani. A to je to.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: To je malo više na karti. Molim da se karta malo podigne.

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: Hm.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Da, sada je to ...

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: Do Đevrske.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Na desno?

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: Da, da. U pravu ste. Đevrske je ovdje.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: I iz Đevrske gde ste dalje krenuli, gde ste se zaustavili?

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: Za Kistanje.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Da li je to gde ste se ... u redu. Za zapisnik: pored te crvene tačke stoji naziv "Kistanje".

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Molim da se karta pomeri nagore.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Da li možete strelicu da stavite na sledeću crvenu tačku?

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: To je ovo.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Koji je to položaj?

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: To su ... ja vidim da sam označio sa "Pađani". Međutim, ja na karti sada ne vidim oznaku, zato što mi je ona sada trenutačno premala. Trebali bi biti Pađani.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Molim vas, da li možemo kartu da pomerimo još malo naviše?

SVEDOK GOJANOVIĆ: Aha, da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Možete li, molim vas, sada strelicu da stavite na sledeću crvenu tačku?

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: Zrmanja.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Možemo li sada kartu da pomerimo još više nagore? I malo ... da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Molim vas stavite strelicu na sledeću crvenu tačku?

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: Donji ...

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Koji je to položaj?

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: Donji Srb.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Vi ste u svojoj izjavi opisali gde i u kom vremenskom periodu se vaša jedinica kretala na ovim lokacijama. Da li je to tačno?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Časni Sude, ponovo samo zbog pojašnjenja, mislim da će biti nejasno iz njegove izjave, tužiteljka kaže koja je ... njegova jedinica. Ako bismo mogli da dobijemo definiciju toga, s obzirom da je u izjavi koja je sada u spisu, kako svedok tvrdi, na raznim tačkama bio odvojen od svoje jedinice, da je otisao sa dobrovoljcima i tako dalje, pa ...

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Dozvolite mi da preformulišem, gospodine predsedavajući.

SUDIJA ORIE: U redu.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: U vašoj izjavi vi opisujete u koje vreme, koliko je bilo sati, kada i kako ste se kretali kroz ova mesta zajedno sa ostalim pripadnicima koji su išli sa vama. Da li je to tačno?

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: Da, točno je.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: I na pripremnom sastanku kada ste razmatrali kartu napravili ste ispravku u odnosu na vremenski okvir?

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: Da. Moj odgovor koji sam sada trenutačno odgovorio, smatram da je odgovor u odnosu na ispravke na moj iskaz ... na moj prethodni iskaz.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Dozvolite da sada pogledamo 13. paragraf iz vaše izjavi iz 1995. godine ...

ADVOKAT MIŠETIĆ: Mislim da se radi o izjavi iz 2005. godine.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Izvinjavam se.

ADVOKAT MIŠETIĆ: 2005. godina.

SUDIJA ORIE: Oktobar 2004. godine/januar 2005. godine.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Izvinjavam se, gospodine predsedavajući, da, iz 2005. godine.

SUDIJA ORIE: U redu.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: I vi ste spomenuli da ste ušli u Kistanje 6. avgusta. Da li je to tačno? Kažete: "Mislim da je to bilo istog dana, to jest, 6. avgusta 1995. godine, ista naša grupa od sedam dobrovoljaca prošla je kroz Kistanje."

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: Mogu li, onaj, mogu li dobiti ponovno pitanje koje se traži.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Da. U 13. paragrafu vaše izjave iz 2005. godine rekli ste da ste prošli kroz Kistanje 6. avgusta 1995. godine?

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: Da, rekao sam tada to.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: U 14. paragrafu iste izjave rekli ste da ste istog dana prešli u Pađane?

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: Da. Rekao sam tada da sam istog dana prešao u Pađane.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Što se tiče toga, vi ste napravili ispravku u 4. paragrafu u beleškama sa priprema za svedočenje. To su, zapravo, 4., 5. i 6. parografi.

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: Molio bih pomoćnika da mi pomogne naći te paragafe. Ovdje ih ne mogu naći. Samo sekund. To je to.

SUDIJA ORIE: Gospodo Mahindaratne, zašto ne pitate svedoka kad je napravio korekciju, korekcija se najverovatnije odnosila da se vratio 6. avgust u Šibenik, a zatim je krenuo ...

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Uradiću tako.

SUDIJA ORIE: ... sledećeg dana.

SUDIJA ORIE: Mislim da o tome govorimo, zar ne?

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Gospodine Gojanoviću, da li je tačno da ste vi kancelariju Tužilaštva obavestili da želite da napravite ispravku što se tiče vremena, odnosno, nakon što ste ušli u Kistanje 6. avgusta, odatle ste se vratili u Šibenik, tamo proveli noć 6. avgusta? Da li je to tačno?

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: Da, točno je.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: A zatim ...

SUDIJA ORIE: Gospodo Mahindaratne, vi to predstavljate kao činjenicu kada je svedok u svojoj dodatnoj izjavi rekao da veruje da je 6. avgusta i stoga je on zaključio da je proveo noć 6. avgusta ...

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Izvinjavam se, gospodine predsedavajući.

SUDIJA ORIE: ... u Šibeniku, ali nastavite. (*preklapanje govornika*)

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Vi, u stvari, želite da kažete da se sećate da ste autobusom otišli iz Šibenika u Pađane i da verujete da je to bilo 7. avgusta?

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: Da, točno je. Točno.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: U skladu sa tom ispravkom, kad mislite da ste bili u Pađanima?

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: 7. kolovoza.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: A gde ste proveli noć 7. avgusta?

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: U Pađanima. 7. na 8. kolovoza.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: I gde ste krenuli 8. avgusta?
SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: U Donji Srb.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Kada ste 8. avgusta došli u Donji Srb, da li je to mesto već bilo u rukama hrvatskih snaga?
SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Sada prelazimo na jednu drugu temu, gospodine predsedavajući. Da li želite da predemo kroz samu rutu. Ja nisam mislila ...

SUDIJA ORIE: To u potpunosti ostavljam vama. Ono što ste učinili je da je nama predstavljena karta sa mnogo tačaka bez indicija o redosledu. Sad redosled postoji tamo, nema detalja o ruti u ovom trenutku, osim toga da se svedok u određenom trenutku vratio u Šibenik, tako da je sada redosled manje-više jasan, ali kojim putevima su išli ne znam koja bi relevantnost bila, stoga to u potpunosti ostavljam vama, mada mi se čini da će to biti sporno pitanje, ali ja još ne znam šta je tu sporno.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Gospodine predsedavajući, jedini razlog za predstavljanje karte jeste da je ona pokazno sredstvo, tako da je relevantnost u lokacijama, jer svedok govori o lokacijama, a redosled se daje u izjavi.

SUDIJA ORIE: Ako je to dovoljno dobro za vas da se bavite onim oko čega će naizgled biti spora, onda ja to prepuštam vama.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Hvala, gospodine predsedavajući.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Gospodine Gojanoviću, pogledajte sada 8. paragraf vaše izjave. Govorim o izjavi koja je dokazni predmet Tužilaštva broj P194. Rekli ste da ste učestovali u operacijama čišćenja i pretraživanja terena?

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Šta ste vi lično radili u operacijama čišćenja terena? Da li ste ulazili u kuće civila?

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: Da. Ulazili smo u sve kuće i objekte koji su se nalazili na tom području.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Kada ste ulazili u kuće, da li su bile nastanjene ili prazne?

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: Koliko se sjećam, sve su kuće bile prazne.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Dakle, kada ste ulazili u ove prazne kuće, jeste li videli bilo kakve dokaze o okolnostima pod kojima su stanovnici napustili kuće?

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: Da, video sam.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Da li možete da nam kažete šta ste videli?

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: Jedne kuće su bile potpuno zatvorene i u njima se nitko nije nalazio. Druge kuće su bile otvorene a na stolu bi se čak našle i ... našao tek ostavljeni topli ručak. I to mi je ukazivalo da su ljudi neposredno prije našeg dolaska napustili svoje domove.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Tokom tih operacija čišćenja, šta biste radili ako biste sreli nekog civila?

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: Civil bi se izveo na cestu, tehnički praktički prisilio, u vojnog smislu rečeno, da legne na pod, te bi se osoba pregledala da li sakriva oružje. Nakon toga drugi dio vojne postrojbe bi pregledavao objekt u kojem bi se civili nalazili sa ciljem otkrivanja mogućeg neprijatelja, otkrivanja mogućeg sakrivenog oružja ili neke treće opasnosti. Daljnji postupak je vodio ka tome da se civili čuvaju dok ne bi došao dio koji je zadužen za sakupljanje ... dok ne bi došao vojni dio koji je zadužen okupljanje civila i transport prema centru u kojem bi se svi civili trebali okupiti, pod vojnim nadzorom.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Da li znate zašto su civili držani pod vojnim nadzorom?

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: Ja vjerujem u potpunosti da su oni bili pod vojnim nadzorom.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Dakle, govorili ste o transportu civila u centar. Da li se to odnosi na sabirne centre?

SUDIJA ORIE: Gospodo Mahindaratne, želeo bih da čujem odgovor na prethodno pitanje. Zašto su civili tretirani onako kako ste opisali? Rekli ste da su držani pod vojnim nadzorom i da su ih odvodili u centre. Zašto je to tako bilo?

SVEDOK GOJANOVIĆ: Ja mislim da sam to objasnio vrlo jednostavno i u iskazu. Naime, u vojnoj akciji se nikad ne zna tko je, zapravo, civil a tko je prerušeni vojnik. I u tom smislu moralo se uzimati u obzir i sigurnost vojske koja osvaja teren. Kako bi se to osiguralo, sve civile se prebacivalo prema određenom napisku koji smo dobili prije toga, prebacivalo se prema tim sabirnim centrima. Još da odgovorim, usput, ja ne znam tko je imao nadzor nad sabirnim centrom, jer to nisam osobno video ali znam da je transport civila prema tom sabirnom centru bio organiziran od strane vojske.

SUDIJA ORIE: Da li ste imali uputstva da se na taj način postupa sa onima koje nazivate "civilima"?

SVEDOK GOJANOVIĆ: Mi smo dobili kratka uputstva što se tiče civilnog stanovništva a ona su se orijentirala na to da se treba sačuvati i njihova sigurnost i da se trebaju spriječiti žrtve, što se tiče samog sljeda vojne akcije.

SUDIJA ORIE: Da, ali to je druga stvar. Vi ste sigurno svesni toga. Ranije ste govorili o vašoj zabrinutosti da nikad ne znate da li su to stvarno bili civili, a ne preruseni civili. To je sasvim drugačije nego kad se kaže da je razlog ... da je razlog da se osigura njihova bezbednost, jer prepostavljam da bezbednost prerusenih vojnika nije u tom trenutku bio vaš razlog za zabrinutost. Barem to nije ono što ste nam objasnili.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Časni Sude, samo bih skrenuo pažnju da ste me juče opomenuli zbog svodenja stvari na samo jedan uzrok. Nisam siguran da nam on daje dva razloga za takav način postupanja prema civilima.

SUDIJA ORIE: Da, ali u jednom slučaju on smatra da se radi o potencijalno prerusenim vojnicima u civile, tako da se bavimo sa dva različita pristupa. Ali u redu, nije problem što ste me podsetili na ono što sam juče rekao. Molim vas, nastavite. Ali ...

SVEDOK GOJANOVIĆ: ... ako želite da vam odgovorim na razliku između zaključivanja tko je civil a tko je preruseni vojnik, ako sam dobro shvatio.

SUDIJA ORIE: To je na kraju pitanje koje mi je palo napamet.

SVEDOK GOJANOVIĆ: Da. A teško je na licu mjesata dokazivati tko je preruseni vojnik a tko je civil. U svakom pogledu, sama sumnja nije dovoljna da se prema osobi postupa kao prema ustanovljenom neprijatelju u tom trenutku. Sukladno tome, svi koji su civili, bili su transportirani u vojnoj organizaciji prema sabirnom centru a meni kao vojniku nije bilo više u glavi da li je on preruseni vojnik ili civil, nakon što sam ga predao daljnjoj organizaciji transporta tih osoba.

SUDIJA ORIE: Da. Ali govorimo o civilima na jedan opšti način. Da li je to uključivalo i žene, starije osobe, dečake?

SVEDOK GOJANOVIĆ: Da.

SUDIJA ORIE: Dakle ...

SVEDOK GOJANOVIĆ: Dobro. Ne baš toliko maloljetne, najmanju djecu. Ali uključuje apsolutno sve osobe, šta se tiče sumnje u moguću opasnost. Znači, govorim u tom smislu.

SUDIJA ORIE: Da li ste uzimali u obzir žene, ukoliko niste pronašli oružje kod njih kada ste ih pretraživali, da li ste ih uzimali u obzir kao potencijalnu prijetnju?

SVEDOK GOJANOVIĆ: Ne.

SUDIJA ORIE: Da li to znači da ste transportovali samo žene koje su imale oružje do jedinica koje su ih transportovale u sabirne centre?

SVEDOK GOJANOVIĆ: Ne. Transportirani su bili svi civili prema sabirnim centrima. Znači, ako se ustanovilo da se radi o civilu, on je prebačen praktično tim transportom do sabirnog centra. Bar koliko ja znam.

SUDIJA ORIE: U redu. Molim vas, nastavite.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Dakle, da se nadovežemo na pitanje Pretresnog veća. Pogledajte, molim vas 10. paragraf vaše izjave, gospodine Gojanoviću, vi ... donji deo tog paragrafa, koji se odnosi na pronalaženje grupe od tri do četiri osobe, civila, u kojoj je bio, kako kažete, jedan stariji čovjek koji je lagao o oružju, budući da je skrivaо mitraljez u jednom sanduku sa kukuruzom. A vi kažete: "Budući da je lagao o tome da ima oružja, odveli smo te ljudi iz kuće kako bi mogli da budu prebačeni u kolektivni centar." Zašto su ih poslali u kolektivni centar? Da li se očekivalo da će biti saslušani u kolektivnom centru?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Ulažem prigovor na sugestivno pitanje, časni Sude.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Nisam završila pitanje.

SUDIJA ORIE: Ali sugestivni element pitanja ste već rekli, gospođo Mahindaratne, osim ako niste želite kasnije da pitate čime su ih hranili, ali to očigledno nije bio slučaj.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Izvinjavam se. Preformulisaću pitanje.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Šta se očekivalo da će se dogoditi sa tim civilima u sabirnom centru?

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: Očekivalo se da se evidentira svaki civil koji je na tom području praktično transportiram u sabirni centar. I s druge strane da se preispitaju sve okolnosti tog civila u odnosu na eventualne neprijateljske snage sa kojima su možda bili u prilici biti u kontaktu. Sukladno tome, želio bih reći da je i samo jedan od elemenata opreza taj što smo u tom kukuruzu našli sakriveno oružje i time smo, normalno, spriječili daljnju opasnost po sigurnosti hrvatskih vojnika a i drugih civila eventualno.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: A gde je trebalo da se obavi ovo ispitivanje o svim tim okolnostima? Je li to ... gde se očekivalo da bude to mesto? U sabirnom centru?

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: Iako to nije bio moj zadatak da znam oko toga, moja je prepostavka da se to ispitivanje trebalo provesti daljnje u sabirnom centru. Međutim, kao vojnik koji je brzo praktično morao prevladati veće udaljenosti, više me to pitanje praktično nije zanimalo, već me više zanimalo ono što me je čekalo ispred mog smjera djelovanja.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: A da li znate ko je radio u tim sabirnim centrima? Ko je obavljao te zadatke ispitivanja?

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: Ne znam.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Idemo na jedno drugo područje, gospodine Gojanoviću. Pogledajte, molim vas, ponovo 9. paragraf. Na tom mjestu opisujete jedan incident u kom je jedan pripadnik 113. brigade ubio jednog od dvojice vojnika Vojske Republike Srpske Krajine koji su se upravo predali. I vi ste intervenisali i tako ste sprečili ubistvo i drugog vojnika. To je bilo 6. avgusta 1995. godine. Recite nam, da li ste pre nego što ste krenuli na tu operaciju 4. avgusta dobili neka uputstva ili da li vam je poznato da su izdata neka uputstva o tome kako treba da se postupa sa ratnim zarobljenicima?

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: Ne.

SUDIJA ORIE: Gospodo Mahindaratne, u prethodnom pitanju ostavili ste otvoreno da li su ubijeni jedan ili dva vojnika. A u izjavi u 9. parrafu piše da je ubijen jedan od dva?

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Rekla sam jedan od dvojice, gospodine predsedavajući.

SUDIJA ORIE: Oh, ja mislim da je to ... da. Razumeo sam da ste rekli jedan ili dva a vidim da u transkriptu стоји jedan od dvojice.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: To je ono što sam rekla, gospodine predsedavajući, jedan od dvojice vojnika.

SUDIJA ORIE: Da, hvala vam. Izvinite.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Dakle, znali ste za takve instrukcije koje se izdaju pripadnicima ... oprostite, već ste odgovorili na to. U 4. paragrafu, vratitićemo se na vašu izjavu, u 4. paragrafu govorite o vašoj mobilizaciji 2. avgusta, i zapravo kažete da se uputila velika masa ljudi u Jadriju, oprostite na izgovoru, 2. avgusta na mobilizaciju?

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Od 2. pa sve do 4. avgusta, sve dok nije počeo napad, gde ste vi i ta velika grupa ljudi boravili?

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: Stacionirani smo bili po maslinjacima, objektima na mjestu Jadrija.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Da li ste tokom tog perioda dobili neka uputstva o tome kako treba postupati sa civilima i civilnom imovinom?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Ulažem prigovor, časni Sude. Već je odgovorio na to pitanje i rekao da nije dobio uputstva kako da se postupa sa civilima.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Ne, gospodine predsedavajući. Pitam samo za period od 2. do 4. avgusta. Doći ću do tog dela...

SUDIJA ORIE: U redu. Različit vremenski period. Molim vas, nastavite.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Da li ste tokom tog perioda dobili neka uputstva o tome kako trebaju da postupaju prema civilima ili civilnoj imovini ili ratnim zarobljenicima, dakle u to vreme dok ste čekali da krenete u napad, od 2. do 4. avgusta?

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: Nisam ništa dobio.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Mislim da ste prethodno, odgovarajući na pitanje Pretresnog veća, opisujući kako je postupano sa civilima tokom operacija čišćenja, rekli da su izdata uputstva da se obezbedi njihova bezbednost?

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: Rekao sam da sam dobio smjernicu na koji način postupati prema civilima, ali to je bilo u toku akcije. Međutim, pred sam početak akcije ili samu pripremu, takvo uputstvo nisam dobio i plus toga, dodao bih, da ta dva dana koliko smo bili na Jadriji, nismo znali praktično da li se radi o akciji *Oluja* ili je to samo nekakva vrsta druge akcije, odnosno nekakve druge pripreme.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Da to razjasnimo. Kada ste tačno dobili ta uputstva o tome kako treba postupati sa civilima? Govorim o onome što ste malopre spomenuli?

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: U toku akcije i to ne direktno od svog zapovjednika. Kao što sam i naveo Tužiteljstvu, moja situacija kroz akciju je bila malo specifičnija od nekakvog vojnog reda. Znači, u toku akcije.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Od koga ste to dobili?

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: Pa, od vojnika sa kojima sam bio praktično u kontaktu.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: I kako su glasila ta uputstva? Kako vam je tačno ta informacija prenesena?

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: Prenesena je, što bi mi rekli slobodnim rječnikom, u hodu. A to znači – pregledati objekt, izvući civile, otkriti eventualnog neprijatelja – znači, u hodu same akcije a nikako prije samog početka.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: I poslednje pitanje o tome. Da li ste tokom te operacije vi ili bilo koja druga jedinica dobili formalna uputstva iz vaše komande, o tome kako postupati sa civilima ili ...

ADVOKAT MIŠETIĆ: Časni Sude, ponovo ulazem prigovor, barem ... barem dok se ne utvrdi šta tačno znači "formalno".

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Gospodine predsedavajući, mislim da svedočenje svedoka po ovom pitanju nije sasvim jasno i mislim da bi to interesovalo Pretresno veće.

SUDIJA ORIE: Ja shvatam da gospodin Mišetić smatra da je to razjašnjenje koje vi želite da dobijete još uvek pomalo nejasno, ukoliko ne objasnite šta mislite pod "formalno". Zato, molim vas, obuhvatite i to u svom pitanju.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: U redu.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Da li ste primili bilo kakvo naređenje, da li ste vi ili vojnici koji su bili oko vas primili bilo kakvo naređenje iz vaše komande kako da se postupa sa civilima ili sa civilnom imovinom ili sa ratnim zarobljenicima tokom operacije?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Ponovo ulažem prigovor, časni Sude, jer je sada svedoka pitala o vojnicima koji su bili oko njega. Ako želi da ga pita lično, to je jedna stvar. Ali pitao bih na kojoj osnovi svedok može da svedoči o drugim vojnicima.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Povlačim pitanje...

SUDIJA ORIE: Tamo je bilo i drugih vojnika. Molim vas, preformulišite vaše pitanje tako da imamo ... osim toga, ako govorite o naređenjima, morate imati na umu da ja mogu da čujem šta se nareduje nekome ko stoji pored mene. To je ... dakle, zbog toga ...

ADVOKAT MIŠETIĆ: Ali u svetu prethodnog svedočenja gde je on rekao da je čuo od drugih vojnika, znate, ja ne znam kako ...

SUDIJA ORIE: Da. Dakle, gospodo Mahindaratne, molim vas formulišite pitanje na takav način da nema razloga da gospodin Mišetić ulaže prigovor, a zatim ćemo čuti odgovor, jer zato smo ovde da čujemo odgovor, da čujemo vaše odgovore. Molim vas, nastavite.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Hvala, gospodine predsedavajući.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Da li ste vi ikada dobili neko naređenje kako da se postupa sa civilima, civilnom imovinom i ratnim zarobljenicima?
SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: Ne.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Da li ste ikada čuli da su neki drugi ljudi u vašoj blizini dobili takva naređenja?

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: U mom vodu, znači, kada smo bili stacionirani na Jadriji, ne.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Da li ste u bilo kom trenutku bili obavešteni od strane bilo kog od vaših kolega, vaših kolega vojnika da su oni dobili takva naređenja?

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: Prije same akcije, ne.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: A tokom akcije?

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: Tokom akcije to je bio slobodni razgovor koji nije imao izravne veze sa nekakvim zapovjedima, već je to bilo čisto formalno savjetovanje o postupanju u tim situacijama. I dogovaranje na samom terenu.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Moje pitanje je bilo da li ste ikada čuli od kolege vojnika ili kolege oficira da su oni primili naređenje o postupanju prema civilima i civilnoj imovini na takav i takav način?

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: Nisam.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: U tom istom ... u 9. paragrafu o kom upravo govorimo, u kom se govori o ubistvu jednog ratnog zarobljenika, da li ste videli šta je učinjeno sa telom?

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: Ne.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Da li ste kasnije barem čuli šta se dogodilo sa telom? Da li ste saznali nešto o tome kasnije?

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: Ne.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Da li ste videli taj leš sledećeg dana ili kasnije poslepodne?

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: Ne. Nisam ga više nikad vidi.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Dok smo još kod ovog paragrafa, još jedno pitanje. Vratimo se na 4. paragraf. Kada govorimo o drugim ljudima koji su mobilisani zajedno s vama 2. avgusta, kažete da su neki od njih očigledno bili nepogodni za ozbiljnu operaciju, poput *Operacije Oluja*. Da li ste ...

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Da li ste ikada tokom tog dvodnevног boravka tamo saznali da li je u toj grupi bilo osoba koji su bili bivši stanovalnici Krajine?

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: Ne.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Prelazimo sada na sledeće područje, na 10. paragraf. Tu spominjete jedan incident kada ste vi intervenisali i sprečili vojnike koji su pokušavali da zapale kuću u kojoj je bila jedna starica?

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Kako ste vi znali da se ta žena nalazi u kući? Jer u vašoj izjavi iz 2008. godine vi objašnjavate da niste znali da li su ti vojnici koji su pokušavali da zapale tu kuću, znali da li se u kući nalazi starica ili ne. Tako piše u vašoj izjavi?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Časni Sude, bilo bi dobro da svedok pogleda tačno to u izjavi iz 2008. godine kako bismo svi tačno znali kakva je njegova verzija tog incidenta.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Molim vas, pogledajet onda i 5. paragraf u izjavi iz 2008. godine.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Za zapisnik: to je dokazni predmet Tužilaštva broj P195.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Vi tamo kažete da vi ne znate da li su ti vojnici znali da li se u toj kući nalazi starica. To je ispravka koju ste napravili.

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: Samo trenutak. Da, to tvrdim, da oni nisu znali da je unutra starica.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Dakle, kako ste vi znali da se starica nalazi u kući?

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: Zato što sam je prethodno registrirao u toj kući. I bila je posebno mršava i stara, tako da jednostavno nije bilo potrebe za postupanjem prema njoj kao ... na način što sam prethodno rekao u vezi savjetovanja o postupanju sa civilima.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Znači, prepostavljam da ste vi pre tog incidenta ušli u tu kuću?

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Zašto ste ušli u tu kuću?

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: Ona mi je bila u slijedu pregledavanja, a plus toga ne smijemo zaboraviti činjenicu da smo nas sedmorica bili cijelu noć u Đevrskama. Shodno tome, imali smo dovoljno vremena da pregledavamo koliko smo god mogli objekata. I to radi najviše ... prvo radi vlastite sigurnosti a tek radi ostalih zadataka.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Šta vas je onda podstaklo da se vratite u tu kuću?

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: Ulazak službenih ... ulazak hrvatskih vojnika koji su tek došli rano jutros u Đevrske nagnalo me da otidem pogledati šta se sa tom staricom praktično događa.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Šta je bio razlog da vi napravite taj korak, jer su hrvatski vojnici ušli ... već ušli u Đevrsku ...

ADVOKAT MIŠETIĆ: Časni Sude, ponovo ulazem prigovor na sugestivno pitanje. Pitanje je bilo u redu – šta je bio razlog da vi napravite taj korak. Sledeći deo pitanja je bio nepotreban.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Pa, ja ne vidim ... jer su hrvatski vojnici ušli. Gospodine predsedavajući, ja samo ...

ADVOKAT MIŠETIĆ: On nije rekao da je on ... ponavljam, ne želim da svedočim umesto svedoka. On nije rekao ono što je tužiteljka rekla na kraju. On je rekao da je otišao tamo dole. Tada je rekao ...

SUDIJA ORIE: Da. I očigledno je, iako još niste bili završili svoju rečenicu, ali ako pitate šta je bio razlog, vi pitate zapravo "zašto", pa ako nastavite sa "zato", onda drugi deo rečenice nije uvek i u svakoj prilici sugestivan, premda ja razumem da gospodin Mišetić strahuje da će doći do sugestivnih elemenata.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: U redu, gospodine predsedavajući. Izvinjavam se.

SUDIJA ORIE: Molim vas, nastavite.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Gospodine Gojanoviću, dozvolite mi da vam ponovo postavim pitanje. Preformulisaću ga. Šta je bio razlog da ste se vratili u tu kuću?

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: Razlog je bio ulazak hrvatskih vojnika u tu kuću.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Kako ste vi videli da su hrvatski vojnici ušli u tu kuću?

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: Zato što su se nalazili u neposrednoj mojoj blizini pri samom ulasku.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: I šta ste onda uradili?

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: Ušao sam u kuću i pogledao situaciju oko sebe.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: I šta ste videli?

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: Kada su vojnici krenuli paliti krevet a da nisu niti primjetili da u desnom dijelu prostorije stoji starica koja se u jednom kutu sakrila. I onda sam ih na to upozorio i staricu sam izvukao iz kuće van.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Da li ste pitali te hrvatske vojnike zašto su počeli da pale krevet?

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: Toga se više ne sjećam, tih detalja.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: A da li znate zašto su počeli da pale krevet?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Časni Sude, isto pitanje postavljeno je dva puta.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: U redu, gospodine predsedavajući, povlačim pitanje.

SUDIJA ORIE: I molim vas, nastavite.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Idemo sada na 11. paragraf vaše izjave. Vi tamo kažete da kada ste napustili Đevrsku da je sve bilo u redu. Ali kada ste se vratili oko nedelju dana kasnije, da je tada bila potpuno uništena. Oprostite, to je 12. a ne 11. paragraf i tu kažete: "Kada smo napustili grad Đevrske bilo je sve u redu, ali kad sam se vratio oko nedelju dana kasnije grad je bio potpuno uništen." Ranije ste izjavili da ste napustili Đevrske 6. avgusta i prešli u Kistanje. Da li je to to vreme kada kažete da kad ste napustili grad Đevrske da je ostao u dobrom stanju?

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: Da. Mislim u to vrijeme.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Kada kažete "u dobrom stanju" šta tačno mislite? Šta ste vi tačno videli u Đevrskama u smislu oštećenja, uništavanja uopšte?

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: Bilo je spaljenih, razrušenih kuća, opljačkanih, obijenih. Mnogo paljevine, devastacija škole, picerije ...

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Ne, gospodine Gojanoviću. Moje pitanje se odnosilo na situaciju kada ste vi otišli 6. avgusta. Tada ste rekli da je grad bio u dobrom stanju. Dakle, kako je tada to mesto izgledalo?

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: Oprostite. Nisam odmah shvatio vaše pitanje. To mjesto je bilo tada uveliko sačuvano i nije bilo nekakvih zamjetljivih šteta. Mislim da je bilo čak i u potpunosti očuvano.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: A kada ste se nedelju dana kasnije vratili kakva ste tačno razaranja tamo primetili?

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: Onda sam primjetio dosta spaljenih kuća, razrušenih, devastiranih, provaljenih, opljačkanih i sve to skupa zajedno.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: U 9. paragrafu vaše izjave, to je dokazni predmet Tužilaštva P194, kažete da kada ste 6. avgusta otišli iz Đevrske da je 113. brigada u 7.15 časova ujutro službeno ušla u Đevrske?

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Kada se vaša mala grupa premestila iz Đevrske u Kistanje, da li su i druge jedinice 113. brigade napustile Đevrske zajedno sa vama?

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: Ja ne mogu reći da su sve jedinice 113. brigade napustiće Đevrske i tada došle zajedno sa menom u Kistanje, jer jednostavno nisam imao dovoljno pregleda iza sebe.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Da li znate da li su neke jedinice ostale u mestu Đevrske od 6. avgusta pa do vremena kada ste se vi vratili?

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: To ne znam.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Preći ćemo na 13. paragraf dokaznog predmeta Tužilaštva broj P194. Tu kažete da kada je vaša jedinica prešla u Kistanje da ste tamo videli neke vojnike kako proveravaju kuće a drugi su pljačkali i palili kuće.

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: Samo trenutak.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: To je 13. paragraf.

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: Da, tako sam rekao. Da je već bilo vojske unutra.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Nakon toga opisujete predmete koji su pljačkani i kažete da su to bili televizori i druge stvari, koje su, prema vašim rečima, nepotrebne vojnicima?

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: Apsolutno.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Da li ste videli kako vojnici te predmete iznose iz kuća?

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: Danas, nakon ovoliko vremena, sa sigurnošću mogu reći da se pljačkalo. Ali nije mi više ostala u glavi niti jedna slika jednoga vojnika, primerice, da nosi televiziju.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: U toj istoj izjavi vi kažete da su neki vojnici palili kuće. Da li se sećate da ste videli kako vojnici pale kuće?

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: Mislite u Kistanjama? Točno?

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Da, tačno.

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: U Kistanjama nemam više sjećanje direktno da je baš ... da sam baš nekog video u činu paljenja kuće, već sam video da su kuće zapaljene, znači da gore.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Kad ste ušli u Kistanje da li ste videli ikoga u blizini tih kuća koje su gorele?

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: Da. Puno vojske.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Šta su radili? Da li su samo stajali naokolo? Šta se događalo?

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: Pa, možemo reći da je bio jedan nered u kojem su vojnici odlazili iz kuće u kuću. I sve u svemu, nije bilo nikakvog reda.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Dakle, u istom paragrafu kažete: "Neki vojnici su proveravali kuće a drugi su pljačkali i palili kuće." Šta vas je tačno navelo da zaključite da su vojnici zapalili te kuće?

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: Prema onome što sam tada video zaključio sam i stvorio dojam o situaciji. Međutim, danas, nakon ovog vremena ne mogu se više sjetiti primjera zbog čega sam došao do tog dojma.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: U to vreme, 6. avgusta, da li je bilo civila u Kistanjama?

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: To ne znam.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Da li ste videli neke civile тамо у Кистанјама?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Časni Sude, mislim da je ovo pitanje postavljeno dva puta.

SUDIJA ORIE: Ne, to je drugačije pitanje, gospodine Mišetiću.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Tako je.

SUDIJA ORIE: Prvo pitanje je bilo da li je тамо bilo civila. Svedok je odgovorio – ne znam, što znači da je možda bilo ali ih on nije video. A onda je sledeće pitanje bilo da li je on video nekog civila.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Ako je video civile, to znači da ih je bilo у Кистанјама.

SUDIJA ORIE: Da, ali bez obzira, radi se о različitom pitanju. I pitanje je, u stvari, trebalo da postavi obrnutim redosledom da bih se ja sa vama složio. Da. Molim vas, nastavite.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Mogu li da vam ponovo postavim pitanje? Gospodine Gojanoviću, da li ste videli neke civile у Кистанјама 6. avgusta?

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: Ne sjećam se civila.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Da li znate ko je у то време kontrolisao то подручје? Kada kažem "ko" ne mislim na osobu nego mislim на snage. Da li je то bila civilna policija? Da li je то bila vojska? Ko je kontrolisao то подручје?

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: Vojska.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Da li znate koje су jedinice bile у tom području, kad kažem to "područje", govorim о području kroz koje ste vi prošli od 4. do 8. avgusta. Da li znate kojoj su vojnoj oblasti pripadale te jedinice?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Pa, ponovo, možda bi trebalo postaviti neke osnove u smislu o kojim jedinicama govorimo, pre nego što pređemo na pitanja o vojnoj oblasti. Koje jedinice?

SUDIJA ORIE: Da, mogli bismo možda ...

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Gospodine predsedavajući, moje pitanje je bilo da li su vojne jedinice koje su bile prisutne pripadale konkretnoj vojnoj oblasti ili ne, bez obzira da li može da odgovori ili ne. I mislim da nije potrebno identifikovati prisutne jedinice zbog toga ...

SUDIJA ORIE: Mogli bismo da idemo korak po korak, da kažemo, da li ste videli bilo kakve vojne operacije jedinica, da li imate neke dodatne informacije o tim jedinicama, a onda – da li znate kome su te jedinice ... ako je odgovor potvrđan, onda možemo da pitamo da li svedok zna nešto o hijerarhiji, kome su ove jedinice, ako je bilo jedinica, podređene.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: U redu, gospodine predsedavajući. Pristupiće tome na drugačiji način.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Gospodine Gojanoviću, hajde da pogledamo 13. paragraf vaše izjave. On se nalazi pred vama. I vi tu kažete kada ste ušli u Kistanje 6. avgusta 1995. godine sa vašim vodom, tamo su već bili hrvatski vojnici i kažete da su vojnici Četvrte gardijske brigade već bili prošli kroz grad. Vi ste i sami služili u Četvrtoj gardijskoj brigadi. Da li znate kojoj vojnoj oblasti je pripadala Četvrta gardijska brigada?

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: Prema mom saznanju, uvjek je pripadala Vojnom okrugu Split.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Malo niže kažete da ste u to vreme kada ste videli kako su gorele kuće, da su tamo u Kistanjama bile prisutne jedinice koje su pripadale Zadarskoj brigadi. Da li znate kojoj vojnoj oblasti je pripadala Zadarska brigada?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Izvinite što vas prekidam, časni Sude, ali Zadarska brigada nije... odnosno, ako bismo mogli da insistiramo na preciznosti vezano za to na šta svedok u stvari misli kada pominje tu brigadu koja nije jedinica.

SUDIJA ORIE: Možete ...

ADVOKAT MIŠETIĆ: U unakrsnom ispitivanju.

SUDIJA ORIE: Da, ali ... možete to da uradite za vreme unakrsnog ispitivanja.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Da, časni Sude.

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

SUDIJA ORIE: Mislim, to je ono što je svedok rekao i gospoda Mahindaratne ima savršeno pravo da dalje postavlja pitanja u ovom pravcu ... kao nastavak na ovaj odgovor. Molim vas, da nastavite.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Dobro. Molim vas da odgovorite na pitanje - da li znate kojoj vojnoj oblasti je Zadarska brigada bila potčinjena?

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: Ne mogu sa sigurnošću reći da li je ona po logici stvari pripadala pod Zadar ili Split. Međutim, radi se o Zadarskoj brigadi i to je, onaj, nepobitna činjenica.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: A šta je sa vašom 113. šibenskom brigadom, kojoj vojnoj oblasti je ona pripadala?

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: Ja vjerujem da je vojni okrug dosta širok pojam i da je ona pripadala vojnemu okrugu Split, kao centru vojne ... vojne konfiguracije. Međutim, za mene je osobno šibenska brigada uvijek bila šibenska.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: U 13. paragrafu vi procenjujete da je 6. avgusta nešto oko 35 do 40 posto kuća bilo zapaljeno. Da li ste do te procene došli na osnovu onoga što ste videli u Kistanjama 6. avgusta ili je to bilo tokom nekog drugog vremenskog perioda?

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: Za vrijeme mog prolaska je stvoren i zaključak o zapaljenju većeg broja kuća.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: I kada kažete tokom vašeg prolaska, govorim o Kistanju, da li je to bilo 6. avgusta, da li je ta procena bazirana na osnovu vašeg ličnog zapažanja 6. avgusta ili govorite o nekom drugom vremenskom periodu? To je bilo moje pitanje.

SVEDOK GOJANOVIĆ – ODGOVOR: Govorim na temelju datuma 6. avgust.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE – PITANJE: Hvala vam. Rekli ste da ste videli kako vojnici proveravaju kuće, kako neki pljačkaju, neki pale. Da li su to bili pojedinci koji su došli u to područje ili su to bile organizovane jedinice koje su bile u tom području?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Časni Sude, moram ponovo da ustanem. Ja mislim da on nije svedočio ... u stvari, mislim da je on rekao da se ne seća da je video da vojnici pale kuće u Kistanjama tog dana, tako da se sada ovim prepostavlja nešto što svedok nije rekao.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Gospodine predsedavajući, ja govorim da su neki vojnici proveravali kuće ali da su neki pljačkali i palili kuće, što stoji u 13. paragrafu ...

ADVOKAT MIŠETIĆ: Sada je razjasnio stvari i uživo je svedočio da se ne seća, tako da ...

SUDIJA ORIE: Ne seća se da je zapalio kuću.

ADVOKAT MIŠETIĆ: On je rekao da se ne seća da je video nekog vojnika kako pali kuću.

SUDIJA ORIE: Da, to sam mislio.

ADVOKAT MIŠETIĆ: A sada se u pitanju prepostavlja da je rekao da je video. Kaže se: "Rekli ste da ste videli kako vojnici proveravaju kuće ..."

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Gospodine predsedavajući, povlačim pitanje ...

SUDIJA ORIE: Da li želite da preformulišete da. Naš transkriber ima dobrih razloga da se žali što svi govorimo u isto vreme. Izvinjavam se u ime svih nas. Molim vas, nastavite, gospodo Mahindaratne. U isto vreme pogledao sam na sat i možda ako će vam trebati neko vreme da preformulišete pitanje, možda možete da iskoristite i dva preostala minuta ili da sačekate do sutra?

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Gospodine predsedavajući, mislim da smo očigledno precenili moju sposobnost da završim sa pitanjima do kraja ...

SUDIJA ORIE: Da. Koliko će vam još trebati vremena?

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Mislim, gospodine predsedavajući, oko 20 minuta da završim sutra.

SUDIJA ORIE: Oko 20 minuta. To je u redu, imajući u vidu vašu raniju procenu.

TUŽITELJKA MAHINDARATNE: Gospodine predsedavajući, samo još jedna stvar. Mislim da karta koja nosi broj 4981 nije uvrštena u spis.

SUDIJA ORIE: Tako je. Nema prigovora? Gospodine sekretare?

sekretar: To će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P197, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Hvala vam. Dokazni predmet Tužilaštva broj P197 prima se u spis. Svedoče, mi ćemo nastaviti sa radom sutra, iako u drugoj sudnici. Gospodine Gojanoviću, a sada će vas sudski poslužitelj ispratiti iz sudnice.

(svetok napušta sudnicu)

SUDIJA ORIE: Želim da iznesem dva kratka zapažanja u pogledu ponavljanja prigovora na pitanje. Počeo sa posljednjim pitanjem. Jeste li znali da li je bilo okolo civila, odgovor je ne. Sledeće pitanje je bilo, da li ste videli bilo kakve civile. Naravno, problem s ovakvom vrstom pitanja je - šta je to civil. Čak i ako ne znamo da li je bilo nekih civila

okolo, to može biti da ste videli ljude u civilnoj odeći i stoga, mislim intervencije, odnosno prigovori su potrošili mnogo vremena i ja ne mislim, u stvari, da je puno izgubljeno i nije bilo fer prilike da ... ali možda ste mogli i vi takođe da postavite isto pitanje na drugačiji način, gospođo Mahindaratne, na primer: jeste li videli bilo koga u civilnoj odeći?, jer naravno nije jasno ko je tu civil – da li osoba u civilnoj odeći ili nešto po čemu vi zaključujete da je reč o civilu. Dakle, stoga, mislim da prigovor sigurno nije bio potreban. A zatim i ono drugo vezano za jednoznačna pitanja. Kada su gospodin Leslie i svedok P-54 svedočili, u oba slučaja sam naznačio da jednoznačna objašnjenja smatram problematičnim, i to najviše u unakrsnom ispitivanju kada su pitanja prilično jednoznačna. Danas se dogodilo nešto drugo. Bilo je postavljeno vrlo otvoreno pitanje, a to je pitanje: zašto se to dogodilo? Onda je došlo objašnjenje.. A onda je kasnije bilo drugo objašnjenje koje je u najmanju ruku ukazivalo da nije bilo baš pogodno za prethodnu kategoriju osoba koja je jasno uključivala civile, ali u stvari prerušene u vojnike, dok drugo objašnjenje koje je dato izgleda da možda ... da se odnosi na drugu kategoriju i tražio sam da se to objasni. Prvo pitanje je bilo jednostavno zašto i sigurno nije formulisano svođenjem stvari na samo jedan uzrok. Radilo se o otvorenoj razmeni i o onom šta ja mislim ponekad o prigovorima i o načinu kako ja formulišem svoja pitanja i zašto sam ja izrazio svoju zabrinutost u odnosu na svedoka Lesliea i svedoka P-54, gde sam imao strah kada se pitanja postavljaju na taj način da se stvara više-manje neka vrsta isključivosti, naravno ne doslovno, ali barem se pažnja svedoka usmerava na jedno objašnjenje, tako da bi moglo svedoku da bude teško da razmišlja o drugim razlozima ili barem da se fokusira na to. I barem juče mi se činilo da to nije baš najbolji način da bi se dobile najkompletnije moguće informacije. Ne ljutite se. Samo sam ...želeo sam samo da znate šta mi je ponekad na pameti. I nadam se da će vam to biti od pomoći.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Hoće, časni Sude. Dozvolite mi da nešto kažem radi zapisnika, neću sada ulaziti u pojedinosti, doći će to na red tokom unakrsnog ispitivanja, ali molim da Pretresno veće uzme u obzir da mi nismo do sada ulagali mnogo prigovora tokom ovog sudskega suda i ovo je poseban razlog zašto mi to činimo sa ovim svedokom i zašto sam insistirao na preciznosti.

SUDIJA ORIE: U redu.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Hvala, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Nikoga ne mogu da krivim ako insistira na preciznosti. Mi sada prekidamo raspravu do sutra, a Odbrani će biti korisno da zna da sutra, u petak 16. maja u 9.00 časova nećemo početi u sudnici broj II već u sudnici broj III.

Sednica je završena u 13.48h
Nastavlja se u petak, 16. maja 2008. godine u 9.00 h.

